

ARANIYOR! BULANA 10.000 LİRA

Akbaba

— PLAJLAR AÇILDI —

— Oh, nihayet şehrin sıkışık-
lığından kurtulduk!..

size bir MÜJDEMİZ var!

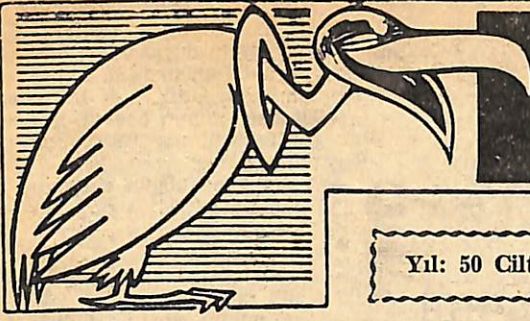
MÜJDE ÇEKİLİŞİNDE

HARBIYE ve FENERBAHÇE'de LÜKS
APARTMAN DAİRELERİ ve
ZENGİN PARA İKRAMİYELERİ SİZLERİ BEKLİYOR

SON PARA YATIRMA TARİHİ 16 HAZİRAN

TÜRKİYE

GARANTİ BANKASI

AKBABA

Yıl: 50 Cilt: 22 Sayı: 26 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 14 Haziran 1972 * Fiyatı: 150 Krş.

ASPIRİNSİZ...

B AŞI ağrıyan bir kimsenin bu derdin kaynağını araştırarak ve ilacını alacak yerde ağrıya ağız dolusu söğerek kafasını yumrukladığını görseyiz ne dersiniz?

— Sapıtmış, dersiniz her halde.

Oysa kendisini rahatsız eden durumlar karşısında hiçbir işe yaramayacak öfkeli tepkiler göstermek insanoğlunun en köklü huylarından biridir.

İkel insanlar, denizde fırtına u. zun sürerse dalgaları sopayla döverler.

Aynı tutumun örnekleri «uygar» insanın davranışlarında da eksik değildir: Onaramadığı radyoyu tekmelemesi gibi...

En kötüsü, insanların karşılıklı davranışlarına akıl erdiremedikleri zaman birbirlerine de «onarılma-yan radyo» muamelesini reva görmeleridir.

Şimdi en uygar saydığımız Avrupa ülkelerinde çok yakın çağlara kadar akıl hastaları zincirlerle dövülüp yılanlı kuyulara atılır, kilisenin buyruğundan çıkanlar diri diri yakılır, suç işleyen yahut «topluma karşı halleri görülen» kişiler en korkunç belâlara sürüklenirlerdi.

Yirminci Yüzyıl kafası, anti-sosyal insan davranışlarına akıl erdirmeye ve bunları düzeltme yolunda büyük ilerlemeler kaydetti. Artık şu ya da bu yoldan toplumun normal saydığı tutumun dışına düşen kişiler yalnızca öfkeyle karşılanmıyor; bunların davranışlarının gerisindeki sosyal ve psikolojik nedenlerin anlaşılıp giderilmesine ve böylece toplumun o türlü tehlikelerden korunmasına da çalışılıyor.

Yazık ki Türkiye'de aydınlar henüz bu gelişmeye yeterince katılabilmiş değiller. Her konuda kamuoyunu aydınlatma görevini yüklenmiş olanlarımız bile kendilerini kızdıran çetrefil durumlar karşısında akıllarının araştırıcı projektörünü söndürebiliyor, söğüp saymakla yetinebiliyorlar.

Geçen hafta o davranışın yeni bir örneğini gördük.

Filistin'deki topraklarını geri alma davası güden Arap örgütleri tarafından görevlendirilmiş üç Japon teröristi İsrail'in bir havaalanında çevreye yayılım ateşi açtı, birçok masum insanı öldürdü yahut yaraladı.

Bunun tüyler ürpertici bir cinayet, âdeta bir delilik olduğuna şüphe yok.

Bir kavgaya doğrudan doğruya karışmamış kişilerin canını tehlikeye sokan her davranış korkunç bir insanlık suçudur. (Bir şehri havadan bombalamak yahut sulara mayın döşemek de öyledir.)

Böyle bir büyük suçla karşılaşılınca zaman ne yapmak gerekir?

Kızmak mı? Suçu lanetlemek mi? Suçluları yakalamak, cezalandırmak, etkisiz kılmak mı?

Elbette. Bunların hepsi yapılır, yapılmalıdır.

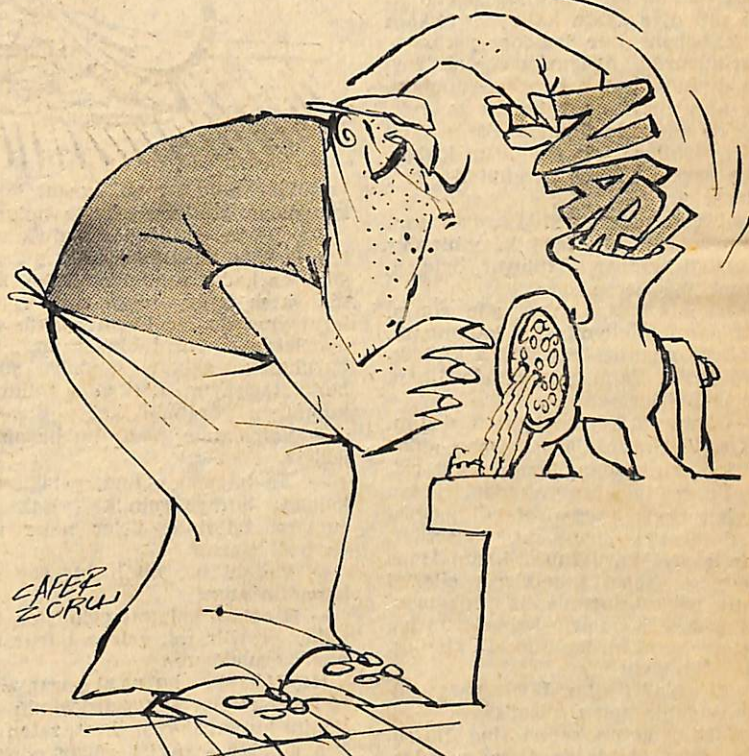
Ama... başka?

Eğer o kadarla yetinirsek, o büyük suçu işleyenleri, o noktaya getirmiş olan nedenleri araştırmazsak, anti-sosyal davranışın kaynağını kurutmaya çalışmazsak, aynı belâla ileride tekrar karşılaşmamız ihtimalini hiç azaltmamış sayılırız.

Filistin'de ata yadigarı topraklardan çeyrek yüzyıl önce zorla sürülüp çıkarılmış ve o gün bugün gitgide artan bir kin denizinde kıvranmış yüzbinlerce insan var. Bunların durumlarının bütün insanlık için bir yüzkarası olduğunu İsrail'liler de saklamıyorlar. Çadırlarda sürünmelerine artık son verilmesi ve yürekler acısı dertlerine bir çözüm bulunması gerektiğini bütün gözlemcilerle birlikte onlar da söylüyorlar.

Öyleyken yıllar yılları kovalıyor, Filistin mültecilerinin dertlerine devâ olacak hiç ama hiçbir şey yapılmıyor. Umutlarını yitirdikçe bu perişan insan yığınları da günden güne çılgına dönüyor, köşeye sıkışmış kedi gibi sağa sola tırmık atıyorlar. Geçen haftaki havaalanı katliamı, o delice tırmıkların sonucusu.

Tekrar belirtelim ki, bunları, o katliamı mazur göstermek yahut suçlu hafifletmek için yazmıyoruz. Ha-

— Kasaplar, narha karşı çıktı. —

vaalanında günahsız insanlara yayılım ateşi açılmasının hiçbir açıdan savunulamayacak bir çılgınlık oldu. Şu, ayrıca Filistin mültecilerine de hiçbir yarar sağlamıyacağı, tam tersine bütün dünyayı onlara kızdıracağı besbelli.

Ancak sırf bunu söylemekle ve suçluları lanetlemekle yetinirsek Filistin sorununun çözülmesine yardım etmiş olur muyuz? İleride öyle olaylar gitgide büyüyerek tekrarlanmaz mı? Yine kanlar dökülmez, masum kişilere karşı yeni suçlar işlenmez mi?

Suçluları lanetlemenin yanı sıra temeldeki soruna kamuoyunun dikkatini çekmek hem gerekli bir tedbir, hem de en basit gazetecilik görevi değil midir?

Türk basını yazık ki geçen hafta ki olay karşısında bu görevi hiç yerine getiremedi. Bütün gazetelerimizde tek yönlü bir söğüp sayma kampanyası açıldı. Günlerce baş sayfalarda iri lânet başlıkları yayınlandı. En etkili gazetelerin en ağırbaşlı sütunlarında bütün Araplara «sersem, aptallar, mankafalar» diye çatıldı.

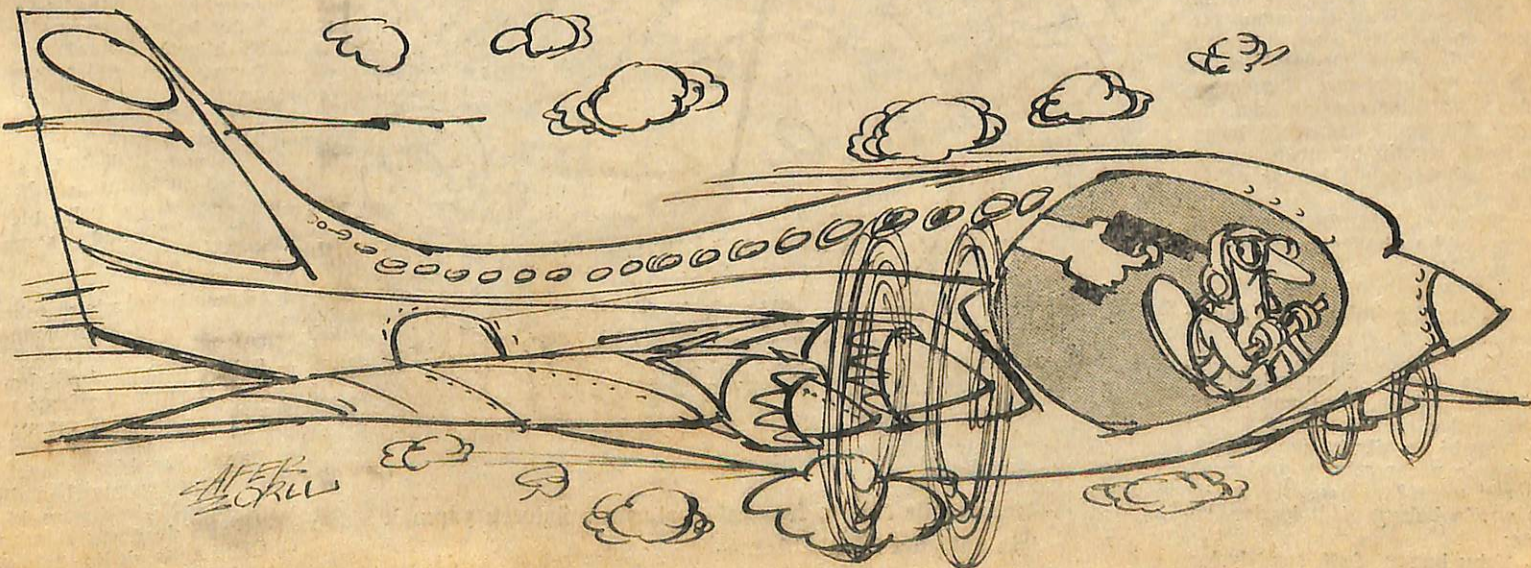
Ama facia niçin oldu? Temelindeki sorun nedir? O sorun nasıl çözümlenebilir, böyle faciaların tekrarı nasıl önenebilir?

Böyle sorulara ılık tutacak tek satır yayımlanmadı basınıımızda.

Bu basının kendi başağrılarımıza da aspirin olamayışına şaşılır mı?

AKBABA

— Dünyanın her yerinde uçak kaçırılıyor. —

HAVA DURUMU!

HEP Almanya'dan Türkiye'ye gelin gelecek değil ya, bizim kızkardeş de gitti bir damat getirdi. Pek seviyorlar bu adamlar galiba Hans ismini, bizim damat be. yin ismi de Hans... Gerçi bu evliliğe ailede hepimiz biraz bozulur gibi olduk ama, Hans'ı anladıktan ve kardeşimize olan sevgisini gördükten sonra kabullenmek zorunda kaldık... Gerçekten Hans çok iyi bir insandı. Kardeşimin bir dediğini iki etmiyor, hele babama öyle bir saygı gösteriyordu ki, hani biz evlât olarak babamıza o denli saygı göstermiyorduk. Babam içeriye girince, sanki sınıfa bir öğretmen girmiş gibi rap diye ayağa kalkıyor, imkânı yok, babam otur demeden yerine oturmuyordu. Ayağını uzatmak şöyle dursun, bacak bacak üstüne bile atmıyordu ne babamın önünde, ne de annemin önünde. Sekiz aylık evli oldukları için de, bizim kızkardeş bayağı Türkçe öğretmişti ona... Bana:

«Kayınbirader» dediği zaman, sanki ağzından bin tane kayınbirader sözcüğü beraber köküllüyor, öyle samimi, öyle içten...

Geldiklerinden onbeş gün sonra, bir pazar günüydü. Geç kalkmıştık. Kahvaltımızı henüz etmiştik ki, baktım bizim Sami ve yanında İhan, çıkağelmışler.

— Buyrun buyrun içeriye, dedim. Geçtiler oturdular... Daha onlar yerine oturmadan, kapının zili çaldı. Bu kez babamın arkadaşlarından Ferhat beyle, Osman efendi... Onları da içeriye buyur ettik. Geçtiler, baş köşeye kuruldular. Bizim Hans sonradan gelen büyüklerin ellerini öptü, arkadaşlarımızla da tokalaştı. Daha annem onların kahvelerini hazırlamıştı ki, kapının zili yine öttü... İçimden:

«Hayrola? dedim. Böyle pazar günü ikidebir gelen misafir?»

Koştum açtım kapıyı yine. Bu sefer bizim öteki biraderin arkadaşları, tam dört kişi. Birinin elinde de pırlırlı yeni bir tencere. Renkli selefona kâğıdına sarmış, bana uzatıyor...

— Şey, ne bu? dedim...

— Aaa, dedi güldü... Al canım al...

Eh, bizde âdetler ya, yeni evlenenin evine bir hediveyle gidilir. Ama burası kızkardeşimin kendi evi değil ki, hem de evleneli sekiz ay olmuştu. Neve, aldım tencereyi, mutfaka bıraktım... O arada annem gördü elimdeki tencereyi:

— Ne o? dedi.

— Hiç, dedim, bizim biraderin arkadaşları Ferit getirmiş...

— Allah Allah, dedi annem, bunların hepsi sözleşmişler gibi... Göt oğlum, komşu Cevriyanımlardan çay bardakları falan iste, evdekiler yetmez...

Ben kapıdan fırlarken, bir baktım sokağın başından bir kalabalık daha sökün etti... Ulan aman, yoksa bunlar da mı bize?... Bekledim bir kaç dakika, evet evet, bunlar da bize geliyorlardı. Ama içlerinde hiç tanıdığım yoktu ki. Sonradan farkettim, en arkadan gelen, babamın eski bir dostuydu. Demek ötekiler de baba dostuydular... Elimde çanaklar, bardaklar eve girerken, bir baktım, bu kez sokağın öte başından kısıklı uzunlu bir grup...

Ulan vallahi galiba bunlar da bizim eve?

Osman'ın el kaldırdığını gördüm. Benim öteki mahalleden arkadaşım Osman... Hemen onur yanında da Kerim... Büroda beraber çalıştığımız Kerim... Kerim'in elinde de bir paket...

Koştum hemen içeriye:

— Anne, dedim, gelen gelene...

— Aman oğlum, dedi annem, niye geliyorlar acaba?

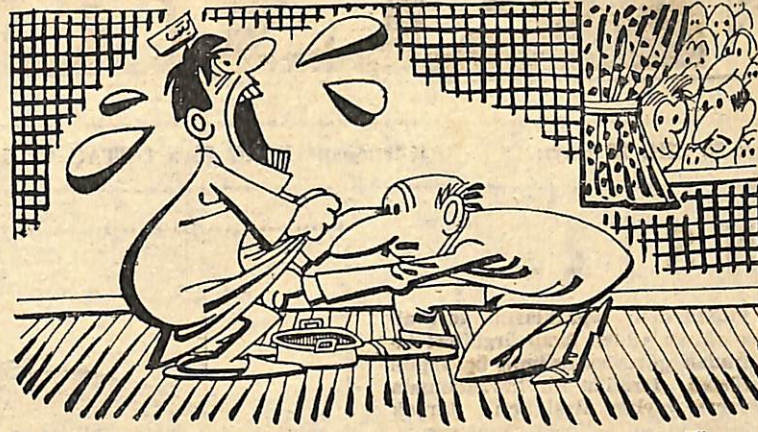
— Vallahi ne bileyim anneciğim?..

— Böyle pazar sabahı, neden sökün etti millet?..

O sırada babam girdi içeriye, anneme:

— Yahu hanım, dedi, sandalyeler,

Şenlik Var!

koltuklar doldu yahu, koşun konu komşudan koltuk sandalye bulun...

Eh, evin en kütüğü olduğumuz için iş başa düşmüştü... Konu komşuda ne kadar sandalye, peyke, koltuk varsa topluyordum, ama gelenlerin yine de bir kısmı ayakta kalıyorlardı... Nasıl olmuştum, ter burnumdan akıyor, sandalye şunu bunu taşıyayım derken kollarım kopmuştu yorgunluktan...

— Yahu anne, nedir bu başımıza gelen?

— Ne bileyim oğlum, yatağından kalkan buraya gelmiş... Baksana şunlara, içlerinde neler neler var şu hediyeelerin?

— Vallahi hiç mi hiçbir şey anlamadım anne...

— E oğlum kalkmış gelmişler, kapıdan çevrilir mi, gelene buyur demek zorundasın...

Hay Allahım, bu nasıl pazar ziyareti yahu? Şayet kızkardeşimin evliliğini kutlamaksa maksat, zaten on beş gündür evin içi gâvur göreceğiz diye dolup dolup boşalıyor ama, bu pazar günü niye millet akın etti bizim eve?..

Şeker kahve bitti, sağolsun komşular... Koşuyorum boyuna:

— Aman Seher hanım, kahveniz var mı?

— Aman Vecdianım, fazla sigaranız var mı?

Hadi pekiyi, bu uzaktan gelenler neyse ne, ya şu komşu erkeklerine n'oluyor? Sanki bizim sıkıldığımız bize yetmezmiş gibi, onların ne işi var pazar sabahı evimizde? Asaf bey:

— Yoo yoo, sıkıldığınızı bildiğim için ben kendi sandalyemle geldim, diyor.

Ulan iyi halt ettin, yarın gelsen olmaz mıydı?

Arif bey:

— Yoo sakın ha, bana kahve istemez, diyor, bız şurada bitişik komşuyuz canım!

Pekiyl ulan, gözüne göp mü düştü? Ne işin var böyle sabah sabah bizim evde, git otur evine, aç radyonu, şarkını türkünü dinlesene...

Odalar boydan boya doldu, gelsin millet bahçeye... Bahçeyi doldurduk, gelsin millet sandık sepet odasına... Hans da bizim gibi şaşkın, durup durup:

— Yortu vardır? diyor...

— Git ulan bırak yortusunu, tortusunu, zaten canım burnumdan çıkıyor, ben ne bileyim?

— Âdettir sizde, toplanılır hep pazar sabahı birinin evinde?

Allahım, sen bana sabırlar ver... Sırıttım:

— He, dedim, âdettir bizde, toplanılır böyle pazar sabahı birinin evinde...

— Ha çok güzel, yapılacak sohbet?

— Git Allahını sevenleri enişte başından...

Onca kalabalığı gören, mahallenin nohutçusu çekirdekçisi dururlar mı, biraz sonra bir baktım bizim kapının önünde bağışıp duruyorlar:

— Nohut var çekirdek var, macun var! diye...

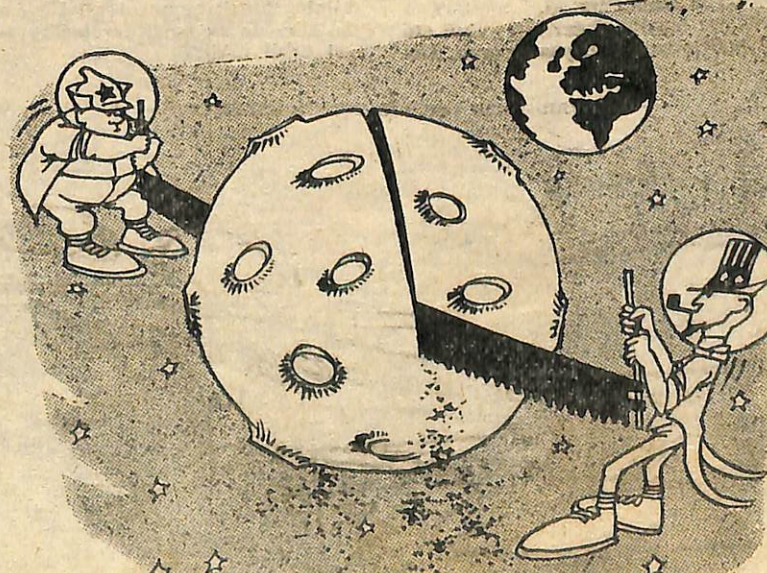
Ama anlamadığım tek şey, hiç kimse hanımını getirmemiş de yalnız erkekler... Çok geçmedi aradan, baktım iki kişi daha çıkıp geldiler, birinin elinde bir ses cihazı. Sordu:

— Abdülkadir beyin evi burası değil mi? diye.

— Evet, dedim...

Sırtarak girdiler içeriye... Zayıf olanı, hemen ses cihazını yerleştirdi, hoparlörleri taktı, telleri döşedi...

— Yahu anne n'oluyor?

M. DOLAT

— Amerika ile Rusya, feza çalışmalarını müşterek yapmak için anlaşma imzaladılar. —

— Hişş, ne bileyim oğlum?
— Amman baba, bu nedir?
— Sus oğlum duyacaklar, bakalım nedir, ben de anlamadım ki...
Az sonra anladık... O iki adam geçtiler mikrofonun başına, başladılar gürül gürül mevlüt okumaya...
Koştum anneme:
— Yahu anne bugün dedemin öldüğü gün mü?
— Yoo oğlum...
Koştum pedere:
— Yahu baba, bugün ninemin öldüğü gün mü?
— Yoo oğlum, anamın öldüğü tarihi nerden bileyim ben?...
— Pekiyl bu gürül gürül okunan mevlüt niye ki?
— Bilmem ki oğlum... Haydi durma sen, koştur git beş kilo kadar şeker al gel...
— Amman baba bugün pazar, nerede açık şekerçi dükkânı bulabilirim ki?

— Nereden bulursan bul, açtır, et, rezil olacağız millete...

Koştum gittim çarşıya. Bereket bir açık bakkal dükkânı buldum, adamın ne kadar bayat şekeri varsa aldım geldim... Bir taraftan mevlüt okuyanlara ters ters bakıyor, oir taraftan da millete şeker dağıtıyorum... Adamlar da hani öyle istahla okuyorlar ki, taa dört sokak öteden duyuluyor... Sesi duyan da boyuna koşup geliyor...

Mevlüt bitip de, tüm milletin:

— Allah kabul etsin, dediğinde hâlâ evcek, bu mevlüdün niye okunduğunu, kime okunduğunu bilmiyor. duk. Tam mevlüt bitmişti ki, bu sefer kapiya eli çantalı biri geldi.

— Buyrun buyrun, dedim...

— Kusura bakmayın geciktim, dedi.

— Yaa yaa mevlûde yetişemediniz, mevlüt bitti, dedim.

— Oh, dedi adam, memnun ve beşüş bir cehreyle, demek zamanında gelmişim. Efendim bugün burası beşinci de...

— Anlamadım, ne beşincisi?

— Sünnet efendim, sünnet...

— Sünnet mi?

Ulan vallahi deli olmak işten değil, evin en kütüğü benim, otuzbir yaşında, kim sünnet olacak bu evden? Koştum babama:

— Baba, dedim, kim sünnet olacak?

Adam bozuldu:

— Ne sünneti? dedi.

— Kapiya sünnetçi gelmiş...

— Aman oğlum, kalabalığı görüp gelmiş olmasın?

— Gel de bak, dedim...

Koştuk gittik kapiya. Babam:

— Aman beyefendi, yanlış adres almış olmasanız? dedi sünnetçiye.

— Yoo, dedi adam, bakın...

Bir davetiye uzattı. Üzerinde şöyle yazıyordu:

«Oğlumuz Hans Klinger'in, Meşrutiyet mahallesi, No: 13'teki evimizde yapılacak olan mevlüt sünnet cemiyetine teşriflerinizi rica ederiz.

Kayınbabası Abdülkadir.»

— Yahu baba bu ne.

— Ne bileyim oğlum?..

— Desene tüm millet bunun için toplanmışlar?

— Yaa, dedi sünnetçi, yanlış gelmemişim değil mi?

— Yoo yoo, dedi babam, yanlış değil, hani şu bizim arkada da bir sünnet olacaktı da, belki biz sizi orası için gelmişsiniz sanmıştık...

Buyrun içeri...

Adam girdi...

— Amman baba, adamı soktun içeriye, şimdi tutup kimi sünnet edeceğiz?

— Pekiyl oğlum, şimdi bunca insanı sünnet yapmadan geri mi göndereceğiz? Bize bu oyunu yapan yapmış bir kere...

— Pekiyl iste, kimi sünnet ettireceğiz, onu soruyorum ben de?..

Öyle berbat bir durum ki. O sırada annem de kostu geldi.

— Ühüü anne, dedim haberin yok, sünnetçi de geldi.

— Paşa'ya bağlıyız!

— Nee, sünnetçi mi?
— Babam aldı bile onu içeriye...
— Pekiyi ayol, burada sünnet edilecek çocuk yok ki...
— Varmış var, kızkardeşimin kocası Hans...
— Anlamadım...
— Yahu işte, bizim adımıza birisi davetiye bastırış, yollamış millete. Ben şimdi anladım niye hiç kadın gelmediğini... Pekiyi baba şimdi ne yapacağız?
— Babacığım boncuk boncuk terliyordu... Dedim ki:
— Gelen misafirlere olduğu gibi anlatsak bu muzipliği?
— Sakın ha, dedi, şerefim iki paralık olur... Olmaz!...
— Annem:
— Şuradan bir fakir çocuğu bulup gelemey misiniz, bari onu sünnet ettirsek?
— Hiç olur mu anne? dedim. Davetiyede Hans yazıyor...
— Al başına sırmalı heybeyi...
— Babam:
— Çağır bana şu Hans'ı, dedi...
— Yoksa koca adamı sahiden mi baba? dedim.
— Oğlum bir konuşalım bakalım, belki beni kırmaz...
— Çağırdım geldim Hans'ı... Babam:
— Oğlum, dedi... Vallahi ocağına düştük...
— Anlamadı Hans:
— Kim düştü ocağı, felâket, dedi...
— Yok yok öyle ocağı düşme değil, dedim.
— Babam devam etti:
— Birisi bize oyun yapmış... Hay Allah nasıl anlatsam ki...
— Bana döndü babam:
— Oğlum nasıl anlatalım buna? Hay kız, ne diyeyim ben sana, gözlerin çıkmasını inşallah... Bak oğlum Hans, şimdi şey var ya şey, biz senin şeyini kestireceğiz.
— Neyi?
— Babam, anneme gitmesi için işaret etti... Annem gittikten sonra:
— Şeyini şeyini, dedi babam...
— Ne şeyini şeyini?
— Oğlum resmini mi çizsek ne yapsak buna?
— Vallahi bilmem ki baba?
— Babam kulağına bir şeyler söyle-

di, yine de anlamadı.
— Ulan ama da kaz kafalı oluyor şu herifler be? Babamı çektim kenara, Hans'a:
— Bak, dedim, bak... Bu ne bu?
— Pıçak...
— İyi bildin... Bu da o, değil mi? İşte bıçakla seninkini keseceğiz?
— Nee! diye bağırıldı...
— Hemen babam tutuverdi ağzını:
— Hişş, dedi, misafirler duyacak!
— Sımsıkı iyice yapışmışım kolundan Hans'ın... Bağırıyordu boyuna:
— Ben gider polise, siz kesecek benim şeyi!...
— Oğlum yanlış anladın, bu sünnet...
— Sünnet münnet kesecek benim şeyi...
— Bak bak, dedi babam, bunca adam niye toplandılar biliyor musun? Bunu görmek için...
— Ha seyirci, kesecek benim şeyi, bunlar seyredecek? Olmaz... Tamamdır benimki... Kesin başkasının ki...
— Hay Allah, ulan oğlum biz kestirdik...
— Babama göz attım. Sonra Hans'a:
— Bana bak, dedim, ya bu iş olur, ya da pılım pılımı topla, yallah geldiğin yere, sana kari mari yok...
— Pekî, benim kari ister böyle?
— O istiyor ya... Hiç acı duymayacaksın ki hemen olup bitecek...
— Zavallı Hans, babamdan daha iri terler dökmeye başladı O denli çaresiz kalmıştı ki, sonunda boynunu büküldü:
— Pekî, dedi...
— İçerde hem sünnetçi, hem de millet sabırsızlanmışlardı. Bu arada sünnetçi hazırlıklarını yapmış, âletlerini bir bir dizmişti çantanın üzerine...
— Hans'cık, kalb ameliyatına giden bir hasta gibi, titreyen bacaklarla girdi içeriye:
— Yalnız, dedi, benden bir şart, girmesin kimse içeriye...
— Sünnetçiyle ikisini yalnız bıraktık... Biraz sonra içerden bir feryat yükseldi:
— Yandiii anaaaa!...

Muzaffer İZGÜ

YELPAZE

AVCILARIN vurdukları kara hayvanlarıyla kuşlara, çoğu insan acır da, balıkların tuttukları balıkların kaderli sonlarına pek aldırın olmaz.

Oysa olta iğnesiyle damağı parçalandıktan yahut ağlarda çirpi narak yakalandıktan sonra bir saat havada can çekmek, tüfektele patacak vurulmaktan daha berbat bir ölümdür her halde.

Öyleyse niçin acıyı azdır balıkların?

Onları aptal görürüz de ondan. Balıkların duygu ve düşünce yeteneklerinin kuşlarınkiyle kara hayvanlarınkinden çok daha az olduğuna inanırız. Onun için, yaralı ceylanların ağladıkları, kuğuların boynularını bükükleri, fillerin Mezarlıklar Müdür-lüğüne dilekçe yazdıkları falan gibi bir sürü masal uydurulur da, balıklar üstüne «derya içinde oldukları halde deryayı bilmedikleri» iddiasından başka hiçbir şey söylenmez.

Onlara yakıştırılan bu aptallık, deniz avcılarının da bulaştırılır. Ünlü tarifini bilirsiniz balıkçılığın:

— Oltanın bir ucunda nâdiren bir balık, öbür ucunda her zaman bir alık...

Sırf gülünç kafiye den yararlanmak için ortaya atılmış bir iftiradır bu tanımlama. Balıkçılar alık değil tam tersine genellikle kurnaz, hesapçı, işbilir, becerikli, hâsılı bankacı gibi kişilerdir. Kara avcılarının farklı olarak yerde azıcık yem yatırımla koca koca balıkları tavlalarlar.

Avcılıktan hemen hiç para kazanılmadığı halde, yeteri kadar geniş çapta yapıldığı zaman balıkçılığın sürekli kâr sağlayan bir iş olabilmesi bundandır.

İçine kâr konusunun karıştığı her işte olduğu gibi bu alanda da üretim düzenlemesine gidilmiş, «kanunlara uygun» ve «kanunsuz» ayırımı yapılmıştır.

GIRGIR

İnsanlar o aları yasalarla düzenlemeye çalışırken balıkların değil kendilerinin çıkarlarını düşünmüşler, deniz avcılığı yapılan yerlerde verimi azaltacak usulleri kanunsuz saymışlardır.

Bu ayırımı göre balıkların teker teker oltayla dolandırılarak yahut deniz yüzüne yakın yerlerde ağlarla pusuya düşürülerek yakalanması «iyi», dinamit, trol, girgır gibi yuvalarına ve yumurtalarına da zarar veren usullerle avlanması «kötü» diye nitelendiriliyor.

Kanunlara uyan —ve genellikle küçük çapta çalışan— «iyi» balıkçılarla öteki usullere başvuran kaka meslekdaşları arasında sürekli bir çekişme var.

Gegenlerde İzmir'de o yüzden bir komedi seyredildi.

Cici balıkçılar, oradaki meslekdaşlarından bazılarını girgır-cılıkla suçlamışlar. Ege Balık Avcıları Cemiyeti Başkanı bu iddiayı yalanlamak için bir basın toplantısı düzenlemiş. Ama gele-memiş toplantıya.

Çünkü tam o sırada kendi teknesi girgırda yakalanmış!

Haberî Anadolu Ajansı verdi, birçok gazeteler göze çarpacak biçimde yayınladılar; binlerce okuyucu da gülererek okudu her halde.

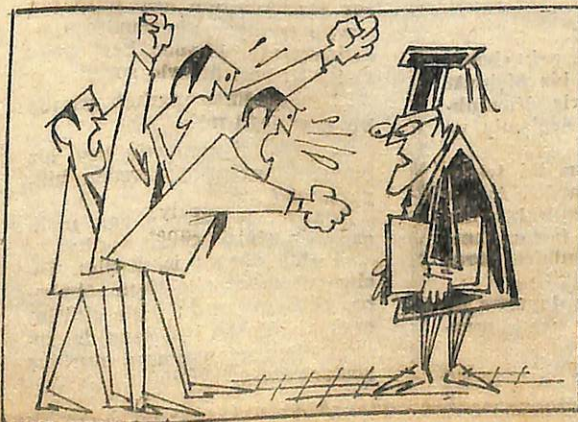
Profesyonel düşmanlarından birinden kaderin aldığı intikamı anlayabilselerdi balıklar da ne kadar gülerlerdi kimbilir!

Ama ben, bizim hesabımıza (yani Türk toplumunun üyeleri hesabına) bu durumda fazla gari-psenecek bir taraf göremiyorum.

Bizlere talkını verip de kendi salkını yutan, hepimizi balıktan alık yaratıklar yerine koyan, kimimizi çeşitli olta yemlerine tatkarken, çoğumuzu da ağlara doluşturan öyle toplum girgırcıları-mız var ki!

Ege Balık Avcıları Cemiyeti Başkanı'nın günahı, onların yedikleri herzelerin yanında balı-naya yanasmış hamsi gibi kahr.

Refik ERDURAN

— Bir profesör, judo dersi alıyor. —

50 YILIN DERLEYEN KUDRET SINAN

AKBABA ANTOLOJİSİ

YILDIZ

A DAPAZAR'ından ayrılalı üç dört saat olmuştur. Halbuki öğretmen olarak atandığı Samanlı köyünün bir, bilemedin birbuçuk saat süreceğini ona söylemişlerdi. Mutlaka yanlış bir yoldan yürümüş olmalıydı. Karanlık bastığı halde ne köyden bir eser vardı ne de ıssız yollarda bir can yoldaşından. Şimdi ne yapacaktı? Geceyi kırdı açığa geçir-mek hiç de işine gelmiyordu. Kalbindeki ürperme ile ne olursa olsun tuttuğu yolda ilerlemek ve ilk raslayacağı köyün birinci evine başvurmak kararını verdi. Bu dolaylardaki Çerkeslerin çok konuksever olduklarını duymuştu. Aziz efendi, okuldaki çıktığıktan sonra ilk defa olarak bir köye atanan bu yirmi yaşındaki genç, elindeki küçük çantasıyla, yıldızların şaşkın bakışları altında durmadan yürüyordu. Arada bir uzaklardan yakınlardan köpek u-lumaları geliyordu. Ne var ki yorgunluğu arttıkça azım ve ü-midi de gevşemeye yüz tutmuştu. Derken bir yolun bükümünde uzaktan birer ümit ışığı gibi par-layan bazı sönmüş ziyalar gördü. Vardı vardı. Kendini bir evin önünde buldu. Ne olursa olsun kapıyı çaldı. Kapı açılınca ken-dini rüyada sandı. Ona kapıyı açan sarışın, mavi gözlü bir ka-dın ya da kızdı. Aziz efendi dili dolanarak durumunu ona anlat-tı. Tatlı dilli bu kız ya da kadın: — Sizin gibi bir Tanrı misafi-rini hiç ortada bırakır mıyız? Buvrun, dedi.

Girdiği oda son derece temiz ve derli topluydu. Çantasını bir kenara kovdu. Evde güzel kızın «nine» dediği yaşlı bir kadından başka kimse yoktu. Konuşmalar-dan da anladı ki bu gece baba geç kalmıştır ve gelmeyecektir. Kendisine küçük bir tepsi içinde çorba, söğüş ve peynir ikram et-tiler.

Şimdi misafir sanki evin efen-disiymiş gibi bir rahatlık hisset-meye başlamıştı. Mavi gözlü kız, süslü bir kelebek gibi etrafında dolaştıkça, misafir arada bir gözlerini kaldırmaya cesaret edi-yor; omuzdan kollara, dolgun göğüslere ve kalçalara dökülen gü-r saçlara şaşkın hayran baki-yordu. Biraz önce ıssız gecede, ıssız dağ yollarında kalmışken şimdi şu ahüya raslamış olmak ne büyük talihtir.

İstiyordu ki ona hoş götünsün, bir şeyler anlatsın, lâtifeler et-sin. Fakat kendi hareketlerini se-vimsiz, sözlerini mânasız bularak buna cesaret edemiyordu. Bir a-ra, ninenin dışarıya çıkmasından faydalanarak, ona adını sordu. Aldığı cevap da güzeldi: Yıldız...

— Ne hoş adınız var, dedi. Hem de sahibine ne kadar çok yakışıyor!...

Yıldız'ın kızaran çehresinde tatlı, mülayim bir tebessüm dal-galandı. Aziz efendi daha bir şeyler söyleyecekti. Fakat bu aralık nine odaya girdi ve misafire yor-gun olduğunu, yukarıda kendisi için bir yatağın hazırlanmış ol-duğunu haber verdi.

Yorgunluğuna rağmen sabaha kadar Yıldız'ı dinlemeye candan hazır olan misafir —ister iste-mez— merdivenlere sürüklendi. Kendisine yol gösteren yaşlı ka-dına teşekkür etti. Gösterilen kü-çük odaya girdi.

Şimdi tertemiz bir yatağın içindeydi. Çok yorgun olduğu halde bir türlü gözüne uyku gir-miyor, dışarıdaki yıldızlara baka-rak aşağıdaki Yıldız'ı düşünüyor-du.

Yarı dalgın, hülyalar içinde yü-zerken bir ara kapısının hafifçe vurulduğunu duydu. Heyecan-dan kısılmış bir sesle sordu:

— Kim o?...

— Benim efendim: Yıldız. Uyu-muş olmanızdan korkuyordum. Rahatsız olacaksınız ama acaba yanınızda birisinin yatmasına izin verir misiniz?

Genç adamın az daha kalbi ağ-zına gelecekti. Telâştan boğulur gibi bir sesle cevap verdi:

— Elbette efendim, tekli mi var? Bilâkis çok memnun olu-rum.

Son kelimeleri ümit dolu bir sesle fısıldar gibi söylemişti. Kal-kıp kapıyı açacağı zaman dışarı-daki temiz ve berrak ses, yumu-şak bir âhenkle devam etti:

— Teşekkür ederim. O halde gidip amcama haber vereyim de gelsin. Biraz önce babamla bir-likte geldiler. Bir iki de misafir getirdiler. Yatacak yerimiz kal-madığı için sizin yatağınızın bir köşesinde yatırmayı düşündük...

Beş dakika sonra Aziz efendi'nin yanında, Zühre yıldızına kar-şılık Büyükbay cinsinden bir a-dam horluyor ve dışarıdaki alay-cı yıldızlar sanki ona göz kırpi-yordu.

BİR SOYGUN

H AYDAR bey sabahleyin er-kenden polis merkezine ko-sarak, karşısına çıkan komiser yardımcısına, bir akşam önce başından geçeni şöyle anlattı:

— Efendim; ben yakındaki mescidin yanındaki Kuyulu So-kakta otururum. Akşamları da Hülseyin Efendi'nin kiraathanesi-ne çıkmak tek zevkim ve âdetim-dir. Arkadaşlar oraya gelir, hoş beş ederiz. Fakat bildiğiniz gibi sokaklar karanlık, vukuat eksik olmuyor. Ne olur ne olmaz, ba-badan kalma Amerikan taklidi bir tabancayı geceleri yanıma al-maya başladım.

Yemekten sonra, her zamanki gibi evimden çıkarken silâhımı arka cebime güzelce yerleştirmiş-tim. Evden çıktım. Zifiri karan-lık... Tam mescidin köşesini dö-neceğim sırada yanımdan birisi hafifçe bana dokunarak bir göl-ge gibi sıyrılıp hızlı hızlı geçti. Doğrusu bu dokunmadan ve bu geçmeden içime bir şüphe düş-müştü. Zaten biraz da vehimli bir adamımdır. Hemen tabanca-ma el attım; öteki elimle de cüz-danımı falan yokladım. Eyvahl!... Baktım saatim yok. Bir saniye-de bütün ceplerimi muayene et-tim. Hayır yok, yok. Usta yanke-sici yanımdan sıyrılıp geçerken bizim baba yadigarı saati de sı-yırıp götürmüştü. Şimdi ne ya-payım? Dedim ya baba yadigarı...

İbrahim Alâaddin GÖVSA

Bir taraftan onun acısı, bir ta-raftan korku... Bir kaç dakika a-falladım. Karanlığa alışan gözle-rimle ileriye doğru bakınca hâ-lâ bana çarpan ve saati çırpan gölgenin hızlı hızlı ilerlediğini hayâl meyal farkediyordum. He-men aklıma geldi: İyi ama ben bu silâhı niçin taşıyorum? Hâk-kımı ve kendimi korumak için değil mi? Biraz ilerisi ana cad-deye yakın olmasa belki yap-a-mazdım ama, bundan cesaret a-larak derhal arkasından koşma-ya başladım. İki dakika içinde o-na sekiz on adım kadar yakla-şmış bulunuyordum. Korkudan sesimin titrediğini belli etmeme-ye çalışarak bağır-dım:

— Çabuk saati diyorum, yoksa karışmam!...

Önümdeki adam vurulmuş gi-bi sendeleyerek döndü. Duvara dayandı. Bir eli havada olmak üzere, titreyen öteki eliyle koy-nundan saati çıkarıp uzattı. He-yecan ve korkudan yüzüne bile bakamadım. Onun için kim ci-duğunu tabii tanıyamam. O cad-deye doğru kaçarken ben de ar-tık kiraathaneye gitmekten vaz-geçerek soluk soluğa kendimi e-ve dar attım. Odamda hâlâ tit-reyen ellerimle lâmbayı yakıt-kan sonra bana bir kahraman ce-sareti veren silâhımı: «Aferin ça-kar almaz» diye masanın üstüne koyarken bir de ne göreyim? Sa-atım, benim baba yadigarı saa-tim orada değil mi? Meğerse ev-den çıkarken onu yanıma almayı unutmuşum... Peki ya cebimde-ki? Hirsızın benden çaldığını sa-narak kimbilir hangi mâsum a-damdan silâh zoruyla aldığım saat? «Acaba rüya mı görüyo-rum?» diyerek elimi cebime at-tım: Evet, adamcağızdan taban-ca zoruyla aldığım saat koynum-da duruyordu. Çıkarıp baktım: Hiç de tanımadığım yabancı bir saat. Bilmeyerek bir adam soy-muşum. Onun için efendim bu saati size teslim etmeye getir-dim.

Bu olayı dinlediği sürece komi-ser yardımcısının kaşı gözü bir acayip oynuyor, sinirlendikçe si-nirleniyordu. Haydar bey söze-rini bitirince, öfkeyle sordu:

— Şimendifer markalı gümüş bir saat değil mi?

— Evet ama muavin bey, siz bunun markasını nereden bili-yorsunuz?

Komiser yardımcısı yarı mah-cup yarı sinirli cevap verdi:

— Dün akşam izinliydim. Bi-zim çocuklara ebe lâzım olmuş-tu. Telâşım vardı; hızlı gidişim ondandı. Yoksa ben sana dalgın-lıkla adam soymak nasıl olurmuş gösterirdim...

YENİ İLİM AKIMLARI

G EÇENLERDE Darülfünun (Üniversite) hocalarından Yu-suf Ziya bey (o zamanların ünlü hukuk profesörü) bir konferans verdi. Bu konferansta bulunamayanları mahrum etmek için, not ettiğimiz bazı bölümleri aşağıya alıyoruz:

1 — Eski Yunanistan'da aşk ve güzellik tanrıçası sayılan «Afrodit» Türkçeden alınma bir söz imiş ve aslı «avrat eti» imiş.

2 — Namus ve temizlik tanrıçası olan «artemis» aslı da «arı, temiz» imiş. (Gerçi Yunanlılarda bu tanrıçanın pek sözü geç-mezmiş ama ne ise şimdi biz orasını karıştırmayalım.)

3 — Gün, şiir ve sanat tanrısı olarak kabul edilen «Apollon» da Türkçeden yürütülme imiş. Meğerse bunun da asıl adı «Alp oğlan» imiş.

Bir zamanlar Muallim Naci (Tercüman-ı Hakikat) gazetesin-de medrese edebiyatına yeşil ışık yakarken o da böyle bilimsel örnekler verirdi. Meselâ «yıldırım» kelimesinin «yıldırmaq» tan, «kaldırım» kelimesinin de «kaldırmak» tan geldiğini keşfetmişti.

Ancak bu konferanstaki bahisler onunkine benzemez; son derecede bilimseldir.

Sayın profesörün bu konferansından aldığımız cesaretle biz de bazı keşiflerde bulunduk. Bunları okuyuculara sunuyoruz:

1 — Tanrıların başı olan ve sonraları Romalılarda «Jüpiter» adını alan «Efes» de Türkçedir ve aslı «efe» dir. Bilindiği gibi Yunanlılar hemen bütün kelimelerin sonuna birer «s» harfi ilâ-ve ederek konuşurlar. «aftos - piyos» kelimelerinde olduğu gibi.

2 — Güzel ve düzgün konuşma tanrısı olan «Hermes» in Türkçedeki aslı «horos» tur. Horozun ne kadar düzgün ve net bir anlatıma sahip olduğunu herkes bilir. Hele sabahları ve bir de tavuklara yeşillendiği zamanlar.

3 — Savaş ve kavgâ tanrısı olarak kabul edilen ve Lâtince'de «mars» denilen «Ares» in Türkçedeki aslı «ara, kes» olduğu açık-ça göze çarpmaktadır.

4 — Müziği temsil eden ve şair Yahya Kemal'in ünlü:

Trenyen denizinde güneş alçalıyordu;

Keçi turnaklı ilâh «Pan» kaval çalıyordu.

beytinde de adını etmiş olduğu «Pan» in Türkçedeki aslı «bam» dır. Nitekim birini öfkelenirip onun sesini yüksek bir biçimde çıkartmaya «bam teline dokunmak» şeklinde niteleriz. Yunanlı-lar bu tele dokununca derhal kelimenin ilk harfi değişmiş ve adı geçen ilâhın halden aşağısı keçiye dönüşmüştür.

5 — Eski Yunanlıların «şar» diye adlandırdıkları iki teker-lekli arabalar bal gibi bizim Anadolu'daki «kağnı»lardır. Ancak onların bizim ünlü «kağnı»yı nasıl olup da «şar» yaptıkları hu-susu kesinlikle belli olmamıştır. Aradaki bu büyük farkın ince-lenmesi Millet Kütüphanesi memuru Ali Emiri Efendiden soru-lacaktır.

Yukarıdaki bilimsel keşiflerimizden dolayı gurur duyuyor ve bunların dil ve dil ilmi çevrelerinde büyük yankılar uyandıraca-ğını umuyoruz.

Kolombus'dan 500 YIL SONRA

Hafif Yönelimle AMERİKA

Yazan: Sulhi DÖLEK

KADIN ÖZGÜRLÜĞÜ VE KONSER- VE AÇACAĞI MEDENİYETİ ÜSTÜNE

NEDİR kadın özgürlüğü?... Hayır, bu konuda ne düşündüğünü mü değil, Amerika'da bu adı taşıyan hareketin nasıl yürüdüğünü biliyor musunuz, onu soruyorum.

Bilmemekle hiçbir kayba uğramazsınız. Kadın özgürlüğü hareketinin bayraktarlığını yapan eksik eteklerden çoğu da bilmiyor zaten ne istediğini.

Güzelle... Sigarayı zincirleme içiyor... Konuşmasına bakınca az buçuk mürekkep yaladığını anlıyorsunuz... Yirmiüç yaşındaymış... Başından iki evlilik geçmiş. Eski kocalarından aldığı nafakalar sayesinde geçim diye bir sıkıntısı yok. Kadın özgürlüğü hakkında ne düşündüğünü soruyor.

«Hiç düşünmedim» diyorum, «Sen ne düşünüyorsun?»

«Erkek şöenistlerin —ne demekse— canı cehennemle... Özgürlük istiyorum ben. Söz gelimi sadece dansa kaldırılmak değil, istediğim erkeği dansa kaldırılabilmek istiyorum.»

Tutan mı var? Delinin zoruna bak!

«Bugün günlerden ne?» diye soruyorum.

«Perşembe.»

«Benim memleketimde kadınların çoğunun çamaşır güdüdür perşembe. Hem otomatik çamaşır makinelerinde değil, leğende yıkar çoğu... Dere kenarında yıkayanlar bile var.»

Anlamıyor saçaklı.

İşi başından alırsak, Avrupa'dan ilk güçler sırasında gelen kadınların sayısı, erkeklerin sayısından çok daha azmış şüphesiz.

İmdi, gördüğünüz kovboy filmlerini gözlerinizin önüne getirin. Ne vardır kovboy filmlerinde kovboylardan başka? Bu kovboyların atları silahları, şerifin kızı ve bir de barlarda şarkı söyleyen kadınlar vardır. Ama otuz tane kovboy varsa iki tane kadın bulunur. Böyle bir durumda kadının değerli, erkeğin değersiz olacağı apaçık... Anlaşıldı mı şimdi kovboyların neden birbirlerini sinek gibi öldürdükleri?...

Aradan çok zaman geçmiş şüphesiz. Amerika'daki kadınların sayısı

yeterince artmış. Hatta yeterinden de çok artmış. İlle velâkin «arz ve talep kanunu» erkeklerden yana çalışması gerekirken su koyvermiş. Kadınlar hâlâ değerli... Değerli olduğu şuradan belli ki, ortada fol yok yumurta yokken «İlle de özgürlük!» diye yırtınan güzelim ağızlara bir tokat atıp susturmaya hiçbir erkeğin eli varmıyor.

Bu günün ortalama Amerikan kadınının durumu bizimki gibi yarı gelişmiş toplumlardaki kadının durumuyla karşılaştırılınca, arada kolay kavuşamayacak bir uçurum olduğu kolayca görülür. Bir kere Amerikan endüstrisinin yarısı, kadınların biraz daha rahat etmesi için çalışıyor. Her birinin yüzlerce türü olan bulaşık makineleri, elektrik süpürgeleri, çamaşır makineleri gibi sıradan şeyleri bir yana bırakalım. Elektrikli konserve açacakları, otomatik sebze soyma -doğrama makineleri de önemli değil. Gelgelelim şu hazır yemek karışımları adamı çileden çıkartıyor. Amerika'da iyi ahçı diye kime deniyor biliyor musunuz?... Hazır pasta karışımına katılacak su oranını en iyi ayarlayabilene... Yalanım varsa «Hazır Su Böreği Karışımı» çarpsın. Amerikan kadını ev işlerini görmek için yorulmak zorunda değil. Biraz elektrik, biraz su, Amerikan kadını işte bu!...

Amerikan kadını denen Anka kusunun bütün bu kolaylıklara sahip olması yanında genellikle evin dışında da erkek gibi çalıştığını inkâr etmiyorum. Ancak, kadının çalışması, özgürlüğünü kısıtlayan bir iş değil ki... Tam tersine, özgürlük getiren bir nesne... Ekonomik özgürlük en önemli özgürlüklerden biri değil mi?

İşler böyleyken, Sam Amcanın karısı «Özgürlük de özgürlük!» diye gırtlak parlıyor. Ne denir, «Buldun da bunuyor musun?» demekten başka?

STANDARDİZASYON

BÜYÜK bir kelime olduğu doğru... Kabul etmek gerek ki anlamı da büyük.

Standardizasyon demek, piyasada satılan sandviç ekmeğiyle peynir dilimlerinin aynı büyüklüğünde olması demektir. Paranıza göre bir kaç boy yumurta alabileceğiniz, ama

— Uzayda birleşme ve silâhsızlanma, Zirve'de karara bağlandı. —

hiçbir zaman bir kutunun içinden iki ayrı büyüklükte yumurta çıkmayacağı demektir. Standardizasyon demek, bir ülkede imâl edilen bütün sutyenlerin, o ülkedeki kadın göğüslerinin ortalama iriliği göz önünde bulundurularak seçilen değişik ölçülerde yapılması ve böylelikle fazla kumaş israfının önlenmesi demektir. Merdiven basamaklarının hep aynı yükseklikte olması ve adamın düşüp kafasını kırma ihtimalinin azalması demektir.

Standardizasyon, düzen demektir genellikle. Vakit ve nakitin boşa harcanmasının bir dereceye kadar önlenmesi demektir. Bu karın ağrısını burada iyi uyguluyorlar ve çok da iyi sonuçlar alıyorlar. Gelin görün ki bu işin kötü bir sonucundan da kaçınamamışlar. Yavaş yavaş insanlar da standartlaşıyor davranış bakımından... Standart selâmlaşma, standart gültümseme, standart eğlenme, standart küfür, standart rüya, standart sevişme, standart dövüşme...

Sanki üç apartman binası, sekiz otomobil ve on tane insanı alıp tek sir makinesinde milyonlarca defa

çoğaltmışlar ve Amerika meydana gelmiş. Bu arada az da olsa baskı hataları yapılmış. Standartın çok altında olan kopyalara da rastlanıyor.

Standardizasyon iyi ama, insanların kalıplaşması kötü.

AMERİKA — İLERİ ÜLKE

HER şeyde olduğu gibi suç işlem bakımından da ileri gidiyor... İlimden yararlanana sadece polis teşkilâtı değil, aynı zamanda kötüler de... İnsanlar her yerde aynı ama buranın kötü niyetli kişileri ilgi çekici suçlar işlemek için yarışa girmişe benzerler.

En çok işlenen suçlardan biri hırsızlık.

Derginin birinde, «Bu eve penceresi az olduğu için taşındık» diye anlatıyor adam. «Bir eksik pencere, hırsız için bir eksik giriş yolu demek. Oturma odasının penceresi geldiğimizden beri sıkışık. Bir defa bile açamadık. Ve buna da pek üzülmedik doğrusu. Yine de, açılmadığı halde önüne demir parmaklık takmayı ihmal etmedik. Ne olur, ne olmaz...»

«Eskiden bisikletimi zincirle merdiven parmaklığına bağlar, sokakta bırakırdım» diyor başka biri. «Çalınan dördüncü bisikletimden sonra bu kötü huydan vazgeçtim. Şimdi bisikletimi yedi kat sırtımda taşıyarak çıkartıyorum. Kalın bir zincir ve kocaman bir asma kilitle buzdolabının kapısına bağlıyorum. Yine de bir sabah kalktığımda bisikleti, zinciri, kilidi ve de buzdolabımı kayıplara karışmış görürsem hiç şaşmam. Her şeyi yapabilir insanoglu...»

Bir başkası, hırsızların istahını kabartmasını diye televizyonunu parça parça söküp dağıtmış, öyle seyrederiyormuş...

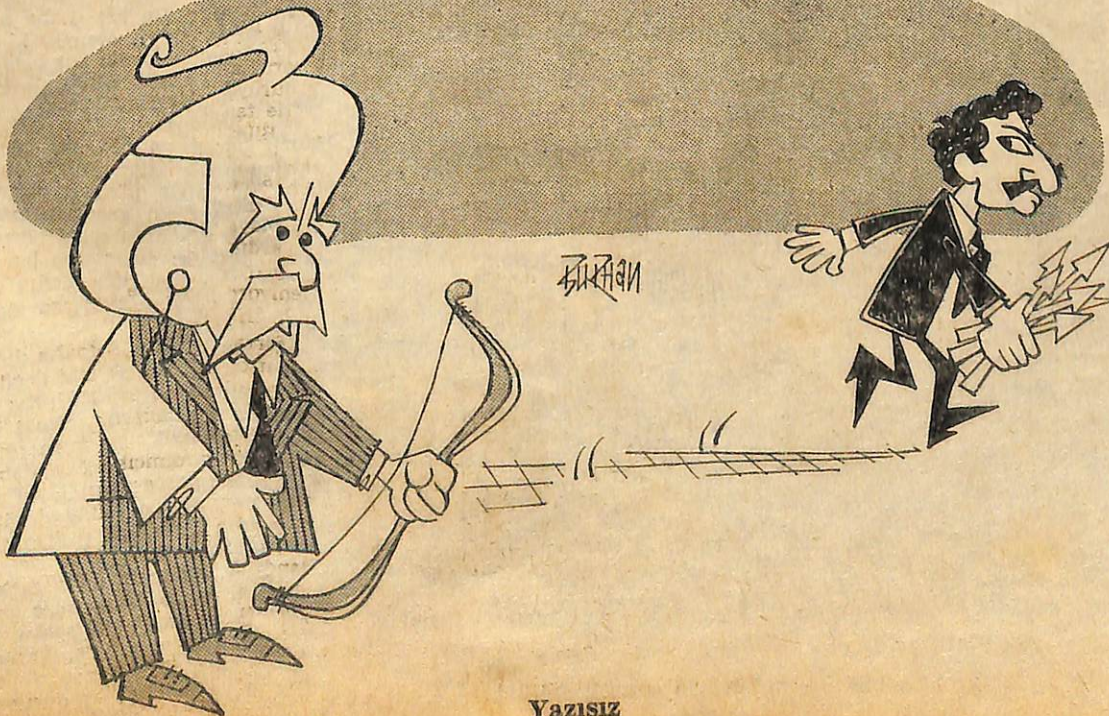
Bunlar sadece bir kaç... İşin önemini anlatmaya yeter sanırım. Hırsızlıktan başka suçlara gelince...

Resmî bir otorite, yazdığı satış rekorları kıran bir kitapta şöyle anlatıyor:

«Amerika'da her ondokuz dakikada bir ırza geçildiğinin her kırk üç dakikada bir cinayet işlendiğinin söylenmesi pek fazla bir şey ifade etmiyor. Ama bir de işi şöyle düşünmek var: Eğer bu zaman formülü Virgin adalarına uygulanacak olsaydı burada yaşayan herkes beş yıldan varmadan öldürülmüş olurdu. Hem de kadın erkek, ikiye defa ırzlarına geçildikten sonra...»

Nasıl, parlak değil mi?

(Devamı var)

Yazısız

SIK SIK okursunuz ya da birerilerinden duyarsınız: Yirmi yaşında bir delikanlı, elli yaşında bir kadınla evlendi» diye. Bunun tersi de olur. «Onsekiz yaşında bir genç kız, elli yaşında bir adamla evlendi.»

Acaba neden böyle ederler? sorusuna cevap olsun diye gidip bu olayların kahramanlarını bulduk, bu tür evliliğin neden ve nasıl doğduğunu anlatmalarını istedik. Okuyacağınız itiraflar «neden böyle ettiklerini» kendi ağızlarından açıklıyor...

«YAŞIM YİRMİ, ELLİ YAŞINDA BİR KADINLA EVLENDİM.»

(A. Nusaklı)

«Askere gidemedim, gözlerim sakattı. Fakat, gücüm kuvvetim yerindeydi. Tuttuğumu koparıyordum a-limallah. Mahallenin kışık odunlarını ben keserdim. O gün, şimdi karım olan Müfide'nin beni çağırttığını söylediler. Kocasını iki yıl önce ölmüştü. İki katlı bir evi ve söyleyene göre yemekle tükenmeyecek kadar birikmiş parası vardı Müfide'nin. Gittim, odunlarını kestim. Baltayı salladıkça hayran hayran beni süzermiş. İşim sona erince yumurta kırmış, (karnın açtır) dedi, üstüne kahve pişirdi. Lokmaları a-tıştırırken şuradan burdan konuşmaya başladık. Gurbete küçükten atılmışım. Anamdan, babamdan habirim yok. Yitimmişim her hal. Müfide, sırtımı sıvazladı, saçlarımı okşadı. Hava kararıyordu, yatacak yerim olmadığımı öğrenince çok üzül-dü. (Sana bir oda vereyim burada yat) dedi. Olur dedim, kaldım evde.»

«Bir hafta böyle geçti. Bir akşam mutfaktan kırılan bardak, çanak sesi geldi. Bir gürültü, bir feryat... Müfide'nin çağırısına koştum. Gece-likle karşımda duruyordu. (Hırsız girmiş) dedi. Hırsız aradım, kaçmış her halde. Ama, tabakları kırarın kedi olduğuna eminim. Müfide ağlamaya başladı. (Kimim kimsem yok, ben ne edeyim anacığım) di-yordu. Tuttu, sımsıkı boynuma sarıldı. Koluna girip odasına götür-düm, yatağına yatırdım. Kitiyor, üşüdüğünü söylüyordu. Kalın, iki kat yorganına sardım, sarmaladım. Terleyince açılır diyordum. Ağlaması kesilmiyordu, bir süre bekleyecektim orada. Su getirdim, çay yaptım, titremesi geçmiyordu. Rahmetli kocasını anlatıyordu. (Şuracıkta mışıl mışıl uyur, elini boynuma atar, bu-rama nefesi gelirdi) diyordu. Zor-muş yalnızlık. Hele bu yaşta kocası-nın yerini kimse alamazmış. Beni yabancıdan saymıyordu, kanı kay-namış, yüreği bir tuhaf olmuş ne-dense. Titremesi daha da arttı ya, gözleri de açıldı. Dedi ki: «Madem başucumda bekleyeceksin, gel şöyle yanbaşına ilişiver. Fenalaşırsam u-yandırmak kolay olsun.» Ben de iyice yorulmuşum, öyle yaptım, iliş-tim yanına. Bir ara ayakları ayak-larına değdi. Gıdıkladım, huylan-dım, çektim ayaklarını. Sonra ayak-ları iyice ayaklarına değdi, bu kez huylanmadım, Müfide de çekmedi kendini. Titremesi azaldı, soluması arttı, ağzı da bir başka açıldı. (Ken-dini el belleyip de yatağın ucuna kaçma) dedi. Ben karar veremiyordum. Yanlış bir iş yapıp da kapı dışarı edilmek vardı. Ama, Müfide tuttu omuzlarımdan (düşeceksin a-şağıya) deyip çekti iyice, bir daha da bırakmadı. Mışıl mışıl uyuduk. Uyuduk ya, kafamda karıncalar ge-zer. Şimdi ben bu kadınla evlenme-ye kalksam herkes ne diyecek? Al işte, iki katlı evin, o kadar paranın hatırıma gencecik oğlan... Onun için acele etme dedim kendi kendime. Sabrın sonu selâmetse selâmettir, değilse hıyanettir. Ve o akşam, Müfide'nin sıcak kollarında sabahı et-tim.»

«Sonraki akşam yemeği yer ye-mez uykusu geldi Müfide'nin. (Sen de çok yoruldun, yatalm) dedi. Ben odama o odasına. Yeni soyunmuş-

tum ki Müfide seslendi: (Bir - iki ak-şam yanında yat korkum geçsin, o-dana öyle gidersin) dedi. Kalkıp yatağına gittim. Ne rahat yatak o. Müfide'nin ateşi vardı. Aspirin ge-tirdim, içti. Ellerimi tuttu, kalbini dinletti. Kalbi, iki kalbi... Küt küt atıyor. Karnı da sancımaya başladı. Oğlum karnımı, ellerimi kalbinin ü-zerinden bırakmıyordu. Derken çı-rpınmaya başladı Müfide. O karnı, göbeği, kalçası nasıl hop hop oynu-yor. Saçlarımı tuttu (Sen de hasta-sın) dedi ve (hastalar öpülür) diye öpmeye başladı. Aklıma geldi. Müfi-de de hasta değil mi? Ben de onu öpmeye başladım. Sözün kısası iki gün birbirimizi böyle tedavi ettik. Üçüncü günü de bana evlenme tek-lif etti. Herkesin diyeceklerini yüzü-ne karşı söyledim. (Varsın desinler, malımı yemesinler) dedi ve evlen-dik. İşte ben, bir dul kadının na-musunu böyle tarttım ve kurtar-dım...

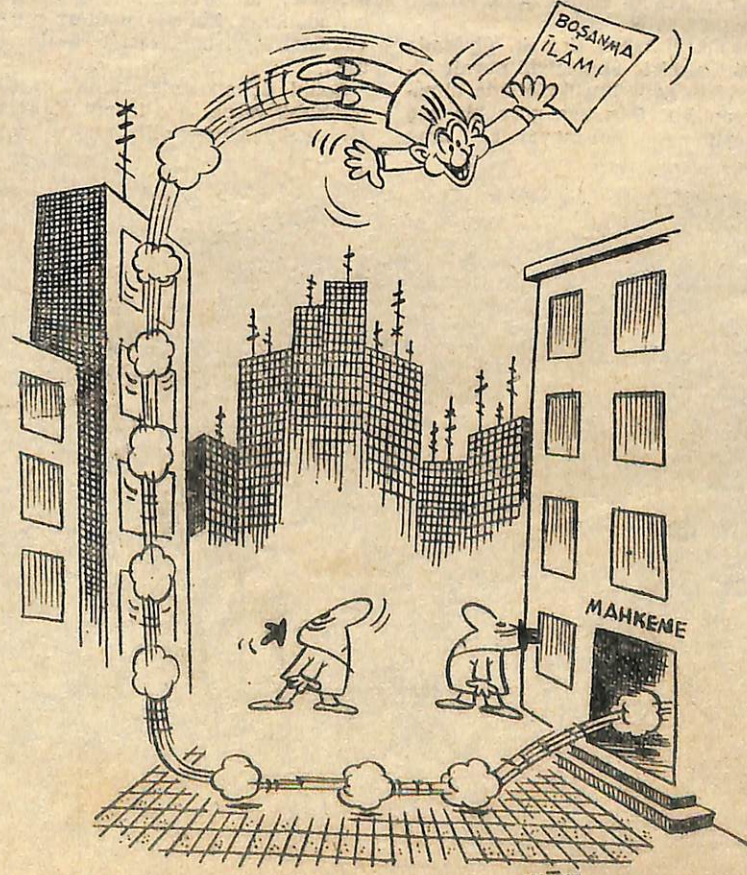
«YAŞIM YİRMİİKİ, KIRKBEŞ YAŞINDA BİR KIZLA EVLENDİM.»

(Reks Cafer Matlı)

«O günlerde, öyle bir darbe yemi-şim ki daha hayat mayat sökmüyor bana. Sekiz yıl seviştığım, yoluna gençliğimi harcadığım kız gitti, zen-gin birine yâr oldu. Benim yerime siz olsaydınız ne yapardınız? Ta-mam, düşündüğünüz şeylerin hepsi geçti aklımdan. Sonu ne olacaktı? Belki de yapacaktım bir şeyler. Sus-talıyı bilettim, yedeğimi zula ettim ama... Neyse, kısaca bu evlilik dal-

gasını anlatacaktım. Gece gündüz içiyorum, içip içip basıyorum şeyi. Bizim kızın haberlerini Şetafet ab-la getirirdi. Şu gün İncirlik'te, bu gün Kayabal'da, akşam bizim evde falan diye... Kızı elden kaçırdıktan sonra, o kafayla dayaniyorum Şetafet ablanın evine. Ah be, of be de-dikçe Şetafet abla destek oluyor ba-na. (Ne yapalım?) diyor. (Hayırlısı böyleymiş. Gözü parada olan kızdı-an adama karı olur mu?) Ben, yaslan-ıyorum Şetafet ablanın omuzuna. Mendilini ıslatıp ıslatıp yüzümü si-liyor, ensemini kaşıyor. Ayağa fırla-yıp (biçeceğim) dedikçe Şetafet ab-la şişeyle içkiyi tutuyorum ağzıma. Vay be, diyorum içimden. Kim bu Şetafet? Bir adama böylesine daya-nan, ilgi gösteren bir kadın nasıl olmuş da evde kalmış? Bir akşam iki şişeyi iç ettikten sonra yine fırlamışım ayağa. Sarıldı, bırakmadı. İnceden de bir şarkıya başladı mı sana. Ah, Şetafet abla, sende neler varmış da haberimiz yokmuş me-ğer. Ne ses, ne makam, ne üslup be. Çakıldım mı yerime. Bir sardı mı, bir muhabbet doğdu mu ara-mızda. O kızın namusuna, şerefine, iffetine döktürdükçe Şetafet abla da makamına uygun bir şarkı tuttur-muyor mu btiyorum. Ben konuş-tukça ağzımın içine girecek Şetafet abla. Yani, bir adamı böylesine din-leyip haklı çıkaracak bir kadın da-ha dünyaya gelmemiştir. Günler es-kidi, Şetafet abla yeniden doğdu. Anladım ki, ben Şetafet abla olma-dan edemem. Kızın gönltü kısırmış,

Boşanma dâvalarının uzaması, akıl hastalığı yapıyor. — Gazeteler —

— Bu da çabuk boşandığı için oynattı galiba!..

kırkbeşine kadar kimseyi seve-me-miş, varsın bizi sevsin hatâ mı o-lur dedik, sevdirdik işte. Evine ve bana son derece bağlı bir kadın ol-du. Sağolsun, her akşam elcağızı-yla çoraplarını çıkarır, sabahları da elcağızıyla giydirir. Şetafet'im be-nim...»

«ONSEKİZİMDE, ELLİ YAŞINDA BİR ERKEKLE EVLENDİM.»

(Cah. Mel.)

«Seni seviyorum diyordu ve sevi-yordu. Nereye gitsen peşimde, ara-yıp buluyordu. Ezbere şiirler oku-yordu. Kollarımı açıp ne istediğimi soruyordu. Sivri burnuyla her yanı-mı kokluyordu. Ahh dedim, olmaz dedim, az daha canına kıyıyordun.»

«Bir gün evine çağırdı beni. Gi-y-siler kütötlar verdi yeni. En son da çıkarttı sutyeni. Bırak dedim, tokat-ladım, dinlemedi. Üstelik her şeyini parçalayıp tuhaf tuhaf inledi. Kut-sal bir çatı altında, genç kızlığımın baharında, ben ve o yanyana hem dişledi, hem nefesledi.»

«Sonra ne oldu? N'olacak, hayır-lısı ile bana kondu. Çünkü çaresiz-dim, bu işin sonu yoktu. Yarı mut-lu, yarı mutsuzum. Neden mi? Hem suçlu, hem suçsuzum. Hayat bu... Elliye, altmışa bulmaz ki kusuru. Ben onsekizinde Cahile, bir kaç yıl sonra kalamıyacağım hâmile. Şimdi-lik memnunum yine. Hele o zaman gele, bir daha görüşürüz sizinle. Fa-kat, lütfen sormayın, şimdiden bile-mem kiminle...»

«YAŞIM YİRMİ. ALTMİŞLIK BABA SADIK'LA EVLENDİM.»

(Kan. Man.)

«Daktilo görevi ile işe başladığım da şimdiki kocam Sadık'la aynı o-daya düştüm. Sabahları çay ısmar-lar, yanına mutlaka simit koydurur-du. Sigara içerken dumanını bana doğru üfler, kızdırırdı. Ben sigara içmezdim de. Sonra arada bir si-gara da ikram etti, alıştım. Günde bir paket sigara da bana almaya başladı.»

«Öğle olunca pide ısmarlayıp ye-meği odamızda yıyorduk. Kimse bi-zi rahatsız etmesin diye kapıyı da sürgülüydük. Ben sıklıkla bir gün, yerimde duramıyor, odada do-laşıyordum. (Gel kız) dedi Sadık. (Her gün sandalyede oturuyorsun, azıcık da kucagımda otur.) Meğer şaka söylemiş, ben ciddi anladım, gidip kucığına oturdum.»

«Baba Sadık terlemeye, öksürme-ye başladı. Uyuz olmuş gibi kaşını-yordu. Ne bileyim, heyecandan insan böyle kaşınırmış. Bir süre böyle o-turduk ve korktuğumuz başımıza geldi. Yoo, yakalanmadık... Ayakla-rım kaydı, Sadık da gevşemiş, tu-tunca yere yıkıldım. Baba Sadık (bir yanın acıdı mı yavrum?) der-ken üzerime düşmez mi, düştü. Kin-dar bir insanım. Alta kalınca çok canım sıkılır. Bu kez, Baba Sadık'ı ben altına aldım. Demek ki o da benden kinliymiş; bu kez o beni al-tına aldı. Derken halsiz düştük, o gün bir halt edemedik...»

«Bir hafta sonra, bir cumartesi günü, herkes gitmiş, biz bir yere gidememiştik. Odacı anladı durumu fakat, bir yığın dosyayı gösterince bir şey diyemedi, gazozlarımızı alıp gitti. Yalnız kalınca tuhaf oluyor in-san, olabileceklerini düşünerek baygınlık geçiriyor. Neyse, Baba Sadık su ile ferahlatıldı ve yine kucığına aldı be-ni...»

«Baktım ki Baba Sadık'ın durumu yaşı ile kıyaslanacak gibi değil, çok iyi. N'olurdu en kötüsü? Kız diye-ceklerine dul derlerdi. Sanıkı bugü-ne dek kız olduk da koca mı bul-duk? Devir dul devri olmalı. Şu Balyoz Nermin üç sevgiliden sonra dört koca birden buldu da ikisini idare edip üçüncüyü yedi, dördün-cüye nikâh kıydı.»

«O gün hakkında daha fazla bir şey söyleyemem. Kendimize geldiği-mizde ben, pazar günü sanıyordum. Meğer pazartesi olmuş, herkes iş başı yapmış. Dosyalar yerinde du-ruyordu ve müdür bey durumumu-zu şüpheli gördü, nikâh yaptık. Şim-

9

— Sen burada yeni yanıyorsun.. ben ise seninle evlendiğim zaman yanımuştım!..

GARİBAN

Efendi bey âbicum, hani meşhur meseldir:
«Gönül kimi severse o hakiki güzeldir!»
Şair âbim, soruna vereyim hemen cevap:
Yeşilçam'ın en güzel kızı Feri Cansel'dir...

SEYYAR KÖFTECİ

«En güzel kız kim?» diye soruyorsun sen bize,
Güzel kadın adamı getirir bence dize...
Malum mülküm, sermayem, şu gördüğün
arabam (!)
Feda olsun âbicum hepsi Seher Şeniz'e...

ÂŞIK

Baygınum ben O'ndaki baygın bakan gözlere,
Bin yarışmada O'nu seçerim ben bin kere,
Sinemada oynayan filmlerini kaçırmam,
Kraliçe olmalı bence Nebahat Çehre...

AYAKKABI BOYACISI

Âbicum, badem yağı sürsem mi kundurana?
Benim seçtiğim güzel benzer dişi kaplana;
Yeşilçam'a gelmedi böyle bir seks yıldızı,
Oylarım helâl olsun güzelim Figen Han'a...

LİSELİ GENÇ

Şu eski şöhretlerden artık sabırlar taşar;
Öyle güzeller var ki insan görünce şaşar...
«En güzel kız kim?» diye sordunuz, «Yeşilçam'da»
Bir tek isim vereyim; favorim: Beyza Başar...

BİR AKBABA OKURU

Hayâl kurar dururum: Eğer günlerden bir gün,
İpissiz bir adaya etseler beni sürgün;
Sorarsanız: «Yanına neler alırsın?» diye;
Bir elimde Akbaba, kolumda Melek Görgün...

YERLİ FİLM HASTASI

Şöhretin zirvesinde erdi en güzel çağa;
Hayranım ben O'ndaki göze, kaşa, dudağa...
Yerli film hastasıyım, hiçbir filmi kaçırmam;
Oyumu veriyorum ben de Sevda Ferdağ'a...

FİLM YÖNETMENİ

Efendim, Yeşilçam'ın halidir beni üzen;
Sinema sorununu kimse yok bizde çözen...
Örneğin, Yeşilçam'da yitirmeden kendini
Yarışmanın güzeli olmalı Ülkü Özen...

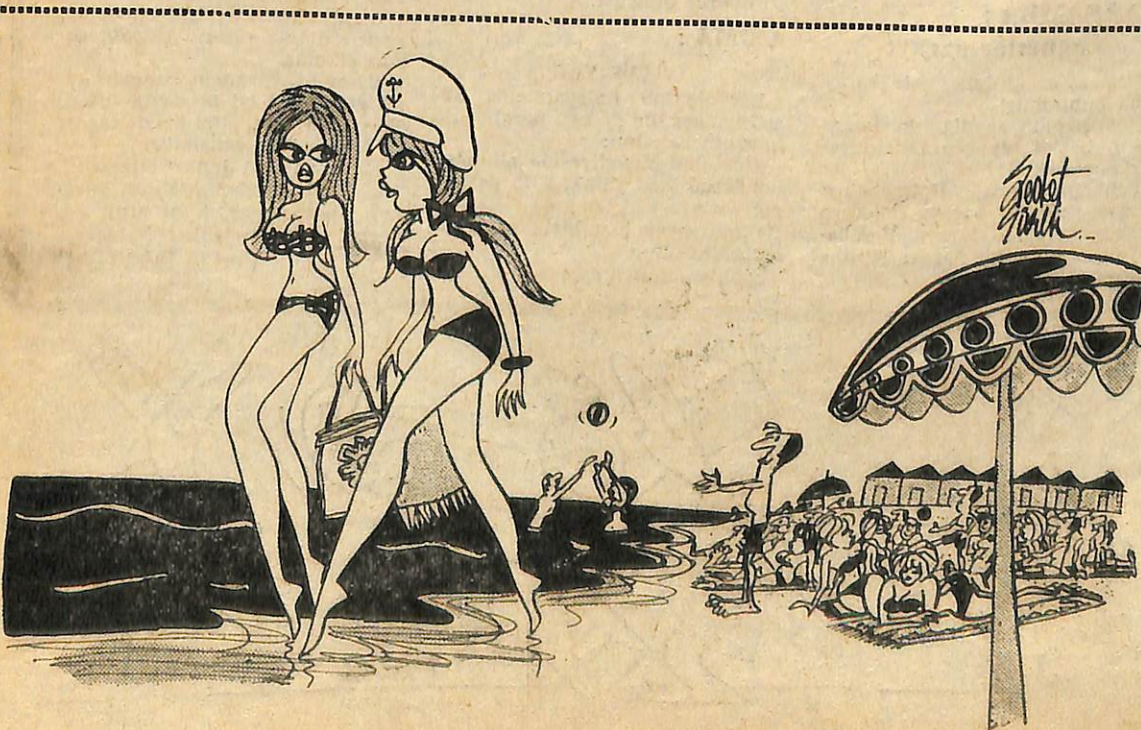
— G. Best, kadın ve iç...

Yeşilçam

RESSAM

Ne fazla etli olsun, ne de pek fazla butlu;
Yüzü bir bebek gibi, hem de güzel vücutlu
Kraliçe seçilse modelim olsun yeter,
Eserimin adını koyarım: Mine Mutlu...

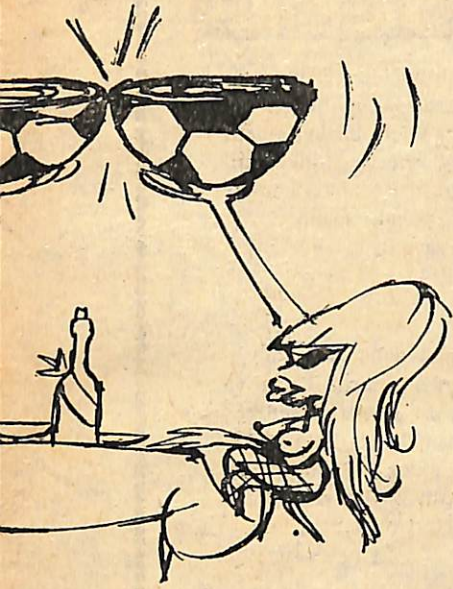
— Plâjlar

— Methettiğin plâj burası mı?.. Ayol, peşimize bir erkek bile takılmadı!..

— Bu plâj biraz fazla açılmış, b...

— üzümlüden futbolu bıraktı. —

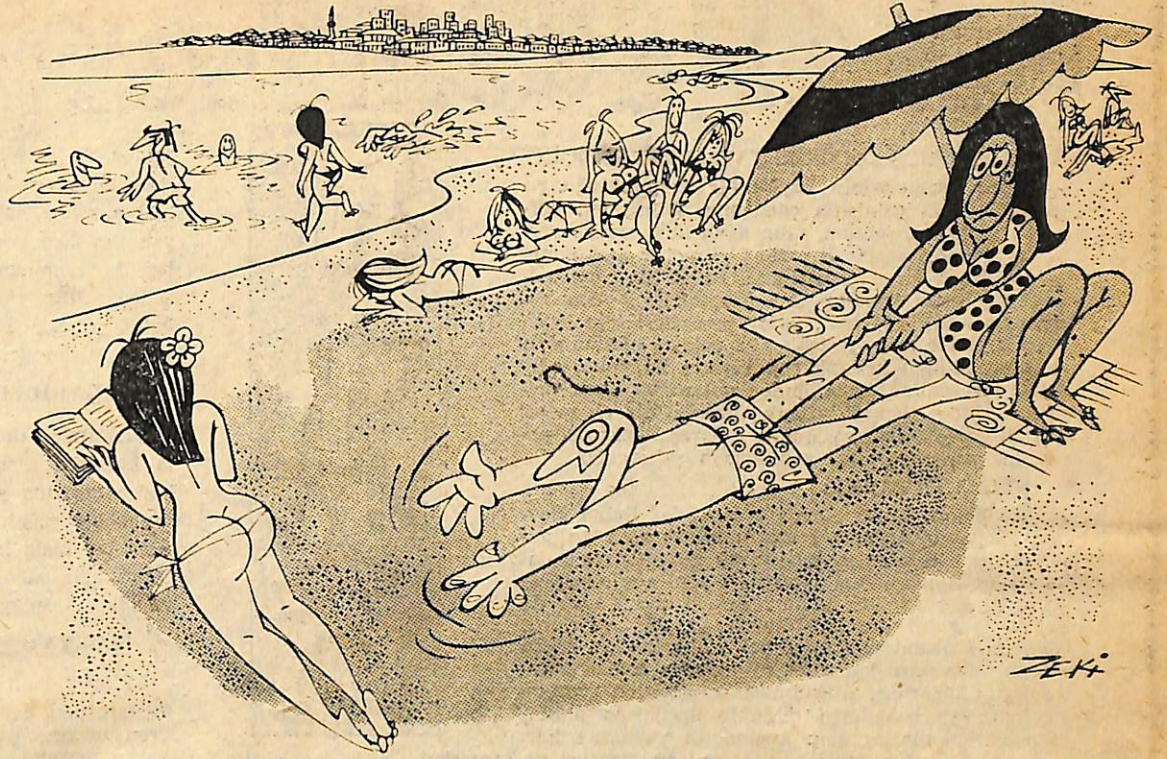
Güzelî Anketi

İŞPORTACI

Güzel derim; erkeği peşi sıra takana,
Güzel derim; erkeği ciğerinden yakana...
Pilli radyomda sesi keser bende nefesi
Oylarımı veririm güzel Ajda Pekkan'a...

— dı. —

— «Seni bırakırsam sürünürsün, herif!» der durursun ya, bırak da biraz sürüneyim karıcığım!..

KEBAPÇI

Etimiz koyun, kuzu, bir de semiz süt dana;
Parmaklarını yersin yaparsam bir adana...
Soruyorsun demek ki Yeşilçam Güzelî'ni:
Verdim gitti oyumu ben de Aynur Aydan'a...

MİMAR

Yeşilçam'da asmalar gene bu yıl da koruk:
Takma saç, takma kırpık; güzelleri uyduruk...
Benim seçtiğim güzel daha yavru bir ceylân;
Yeşilçam Güzelî'miz olmalı Ender Doruk...

SOFÖR

Beyoğlu'nda otoma bindiği günden beri;
Radyatör gibi kaynar şu bağrımın üzeri...
Tav olduğum o güzel sinema yıldızıymış;
Kraliçe olmalı âbicum Oya Peri...

ARZUHALCI

«En güzel kız kim?» diye sordunuz bendenize,
«Kimi seçeyim derken şaşırdım,» desenize...
«Görünen köy kılavuz istemez!» diye söz var:
Oyumu veriyorum ben Bahar Erdeniz'e...

FOTOĞRAFÇI

Gelip geçer günlerim resmine baka baka;
Ne yalanım var benim, ne de yaparım şaka...
Seks yönü çok kuvvetli, resimleri çok güzel
Oyumu veriyorum altın saçlı Başak'a...

BUTİK

Bize kadar gelmekle katlandınız zahmete;
AKBABA'yı okurken dedim bizim Ahmet'e:
«Çok ilgi uyandırdı bu yarışma tüm yurtta;
Yeşilçam'ın en güzel kızdır Meltem Mete...»

MANAV

Âbicim, soruyorsun: «Güzel kim?» diye mâdem,
Benim seçtiğim güzel dalında çağla badem...
İçî geçmiş güzellere beklemesin benden oy;
Yeşilçam'ın Güzelî olmalı Gülgün Erdem...

İŞÇİ

Güzellerin içinde O'dur en güzel gene;
Halktan çıkmış, halk kızı; değil bize el gene;
Şöhret basamağına tırmanıyor durmadan;
Armağandır oylarım güzel Fatma Belgen'e...

İŞSİZ

Yeşilçam Güzelî'nden âbim bana ne fayda?
Çalmadığım kapı yok, iş bulmadım bu ay da...
Lâkin benden mutlaka bir isim istiyorsan
Yeşilçam Güzelî'miz olmalı Birsan Ayda...

MEMUR

Hanımın ev masrafı, mantosu ve çorabı;
Çocukların giysisi, harçlığı ve kitabı...
Yeşilçam Güzelî'ni düşünmeye vakit yok;
Hayat filminin adı: MEMURUN İSTIRABI...

Mukadder ÖZAKMAN

Hükûmet, yan ödemeleri kabul etti. — Gazeteler —

— Hükûmet gibi kadın be... Yan ödemelerine baksana!..

kalbim buna dayanamaz arkadaş!..

KEBAPÇI

Etimiz koyun, kuzu, bir de semiz süt dana;
Parmaklarını yersin yaparsam bir adana...
Soruyorsun demek ki Yeşilçam Güzeli'ni:
Verdim gitti oyumu ben de Aynur Aydan'a...

MİMAR

Yeşilçam'da asmalar gene bu yıl da koruk:
Takma saç, takma kirpik; güzelleri uyduruk...
Benim seçtiğim güzel daha yavru bir ceylân;
Yeşilçam Güzeli'miz olmalı Ender Doruk...

ŞOFÖR

Beyoğlu'nda otoma bindiği günden beri;
Radyatör gibi kaynar şu bağrımın üzeri...
Tav olduğum o güzel sinema yıldızıymış;
Kraliçe olmalı âbicim Oya Peri...

ARZUHALCI

«En güzel kız kim?» diye sordunuz bendenize,
«Kimi seçeyim derken şaşırdım,» desenize...
«Görünen köy kılavuz istemez!» diye söz var:
Oyumu veriyorum ben Bahar Erdeniz'e...

FOTOĞRAFÇI

Gelip geçer günlerim resmine baka baka;
Ne yalanım var benim, ne de yaparım şaka...
Seks yönü çok kuvvetli, resimleri çok güzel
Oyumu veriyorum altın saçlı Başak'a...

BUTİK

Bize kadar gelmekle katlandınız zahmete;
AKBABA'yı okurken dedim bizim Ahmet'e:
«Çok ilgi uyandırdı bu yarışma tüm yurttan;
Yeşilçam'ın en güzel kızıdır Meltem Mete...»

MANAV

Âbicim, soruyorsun: «Güzel kim?» diye mâdem,
Benim seçtiğim güzel dalında çağla badem...
İçi geçmiş güzeller beklemesin benden oy;
Yeşilçam'ın Güzeli olmalı Gülgün Erdem...

İŞÇİ

Güzellerin içinde O'dur en güzel gene;
Halktan çıkmış, halk kızı; değil bize el gene;
Şöhret basamağına tırmanıyor durmadan;
Arınağandır oylarım güzel Fatma Belgen'e...

İŞSİZ

Yeşilçam Güzeli'nden âbim bana ne fayda?
Çalmadığım kapı yok, iş bulmadım bu ay da...
Lâkin benden mutlaka bir isim istiyorsan
Yeşilçam Güzeli'miz olmalı Birsan Ayda...

MEMUR

Hanımın ev masrafı, mantosu ve çorabı;
Çocukların giysisi, harçlığı ve kitabı...
Yeşilçam Güzeli'ni düşünmeye vakit yok;
Hayat filminin adı: MEMURUN İSTIRABI...

Mukadder ÖZAKMAN

Pazar Gezmelere

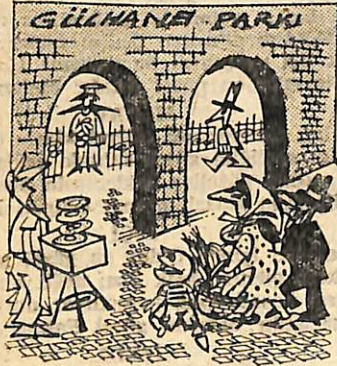
Suavi :
Sualp

(ARABASIZ, BEŞ ÇOCUKLU YAYA AİLELER İÇİN)

Pazar gezmelerinin büyük bir azap olduğu şu günlerde, hâlâ çocuğunu çocuğunu, dolmasını, köf-tesini, yaygısını, topunu, salıncağını alıp mesire yer-lerine (Piknik yapılacak yerler) gitmekte inat etme-leri şaşılacak bir cüretkârlıktır. Fakat biz gene 'hal-ka hizmetimizi yapalım, bir pazarlarını onlara ze-hir etmeyelim... Malûm, pazar gezmeleri için kese-lerde özel bir fon ayıracak aile çok az olduğundan ve nafakasından kıyarak çok kişinin bu yollara fe-dakâr bir şekilde düştüğünden onlara bu işten vaz-geçmelerini söylemek yakışık almaz... Biz en ucun-dan başlayıp yukarıya doğru çıkarak, herkese ne-şeli bir pazar gezmesi yaptırmaya çalışacağız...

GÜLHANE PARKI :

Tarihi bir değeri olup, bir zamanlar Bahar Bay-ramı yapılan Gülhane Parkı, umuma açık en gü-zel yerdir... Elli kuruş bastırarak girilen park'a da-ha ziyade Anadolu'dan İstanbul'a yeni göç etmiş ve en aşağı beş çocuklu aileler, Sirkeci civarı, bir de bedava yeşillik arayan bitnikler rağbet ederler... Gülhane Parkındaki sıralar beş olduğundan erken gelenler buraları kaparlar ve akşama kadar kalk-mazlar... Diğerleri, oturulması yasak olan çimlere yayılırlar ve bekçilerin düdükle ikazlarına aldırış etmeden çıkınlarını açıp adamakıllı yayılarak kar-puzlarını keserler, rakılarını, şaraplarını içerler ve sonradan da kavga çıkarırlar. Gülhane Parkının dünyada bir eşi bulunmayan hayvanat bahçesi de görülecek gibidir. Ölmeye yüz tutmuş bir aslan.. (Bu aslan, aslan olduğuna bin defa pısman olmuştur). Bir ayı balığı... Bunun da hayatı tehlikeydedir... Çünkü halk ona bir insanın bile yediği zaman hazmedemediği lahmacun-ları atmaktadır... Sonra uyuntu kurtlar, baykuş kartal, maymun gibi bi-ribiriyle hiç akrabalığı ol-mayan hayvanlar... Bu hayvanların ekserisi rutu-betten romatizmalıdır... Bunu veterinerler düşün-sün bize ne...

ceği en ucuz yerdir. Hiç olmazsa biraz ot ve ağaç kokusu in-sanı teskin eder... Yalnız genç çiftlere etraftaki hanzolardan ra-hat gezme imkânı yoktur... Siniri bozuk erkekler hanımlarıyla pazar günü Gülhane Parkına pek gitmemelidir...

ÇAMLICILAR :

Büyük Çamlıca'nın tepesine televizyon spekülâtörü kuruldu-ğundan, Küçük Çamlıca'nın eteklerinden de Boğaz Köprüsü çev-re yolları geçtiğinden ve buralardaki arsaları ve yerleri de arsa spekülâtörleri kaptığından artık buraların modası da geçmiştir. Zaten Çamlıcalar kırkın üstündeki eski İstanbulluların hâtirala-rında ve şarkılarda kalmıştır. Ne hâzindir ki, gerçekten Çamlıca İstanbul'un manzara yönünden en güzel yeridir... Şimdi «Gel gi-delim Çamlıca'ya» dendi mi aklımıza yeni yeni üçkağıtçıların kur-dukları blok apartmanlar gelecektir...

SULTANSUYU — BENTLER :

Buraları da bazı löponjötörlerin muhabbet üzerine çalıştırdı-ğı derme çatma gazinolara doludur. Pazar günleri buraya daha çok pikabı minibüsü ve taksisi olan vatandaşlar çocuğunu doldurup gelirler... Yaya vatandaşlar için yürünmeyecek kadar uzaktır... Bentlerde ve Belgrat ormanlarında, yanında ni-

R
e
h
b
e
r
i

şanlısı ile gezmek gene de tehlikelidir. Çünkü ra-hatsızlık veren kimseler buralarda bulunabilir... Ta-biat güzeldir, fakat insanların tabiatı bizde tabiata yakınlaştıkça bozulmaktadır... Çırcır ve Hünkâr su-ları da tahminen böyledir... hususi arabası olanlar sadece Sarıyer'e kadar gelip pahalı lokantalarda balık yerler... Buralara gene yaygılı maygılı mini-büslü aileler gelir...

HARAMİDERE :

İsminden de anlaşılacağı gibi daha çok arabay-la buralara mantinato götürenler gelir... Kuzu ve kadın çevirme yeridir... Arkalara doğru uzandıkça muhabbet çoğalır... Rakı kokusu ile şiş kokusu karışık bir hisle insan mestolur gider... Suyu vardır. Onun için sukoyvermek kolaydır... Cinayet işleme ve adam kesmeye bilhassa geceleri müsaittir...

FLORYA :

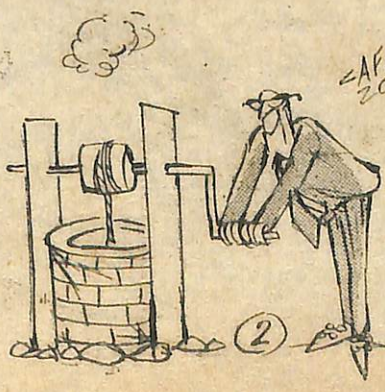
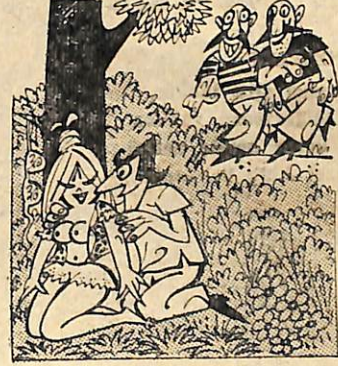
Florya deniz üzerine bir yer olmakla beraber ar-ka taraftaki belediye piknik yeri ile ün salmıştır... Tren üzerine çalışıldığından buraya her tip insan gelebilir... Sabahın beşinde gelip ocak ve yer kapılır... Bu yüz-den kadınlar arasında neşeli kavgalar çıkar... Arabalarla buraya gelen yüz'er kişilik gruplar çoğunluğu teşkil eder... Yayalar dö-nüşte trende sıcağın isilik olurlar... Sirkeci'ye gelinceye kadar havasızlıktan bunalmayan parmakla gösterilir... Florya'nın deniz kısmındaki Belediye kam-pingleri paralı olduğundan parasız vatandaşlar denize de giremezler ve ağaçların altında uyurlar. Halbuki bütün bu piknik yerlerin-de uyunduğu gibi pazar günü insan evinde de u-yuyabilir...

YILDIZ PARKI :

Eski padişahların, sul-tanların gezdiği Yıldız Parkı şimdi daha çok dal-gası olanların gittikleri bir parktır. Çok güzel ve hoş köşeleri vardır. Az pa-ralı gençlerin yanlarına sevgililerini alarak gittik-leri bu park, sevmek için çok idealdir... Fakat yanında kız ol-mayan kimseler, yanında kız olana bozulduklarından sık sık bu yüzden kavgalar ve tatsız olaylar çıkar... İstanbul'da gözlerden uzak kalınacak piknik yeri olmadığından Yıldız Parkında da fazla açılmak ve etrafta kimse yok sanmak büyük gaflettir. Çünkü her ağacın arkasından beş altı kişi çıkabilir... Normal bir erkek de beş altı kadar anormal erkeğe bir şey yapamaz...

LAFİ TOPUKLAYALIM :

Netice olarak pazar günleri İstanbul'da gezmek birçok zor-luklar arzeder. Gerek vasıta bulmak bakımından, gerek gidile-cek yerlerde oturacak yer bulmak bakımından, gerek ailevi sos-yal durumların enteresanlığı bakımından netice çok kere büyük bir şişkinlik gösterir... Bilhassa İstanbul'u iyi tanımayan acemi vatandaşların bilmeden sormadan, durmadan, yanlarına beş al-tı çocuğu katarak yola çıkmaları büyük bir cesarettir... Çok ke-re büyük bir zayıfla geri dönülebilir... Üç milyonluk İstanbul'da sadece ikiyüz bin kişi için rahat gezecek vasıta ve yer mevcut-tur... İmkânlarımızı zorlayarak bunu bu yıl üçyüz bine çıkarma-ya çalışmaktayız... Onun için yaya vatandaşların pazar günleri fazla gezmeye merak sarmamaları rica olunur...

Yazısız

AĞLAYAN BÜLBÜL 6

YAZAN: Muzaffer İZGÜ

ÇİZEN
METİN
ŞANLI

ADIN NE
SENİN

ADIM
SADI, AĞABEY
SİLVANLIYIM.

AZ SONRA PRODÜK-
TÖRÜN YAZIHANE-
SİNDE...

ALO, ARANJMANCI

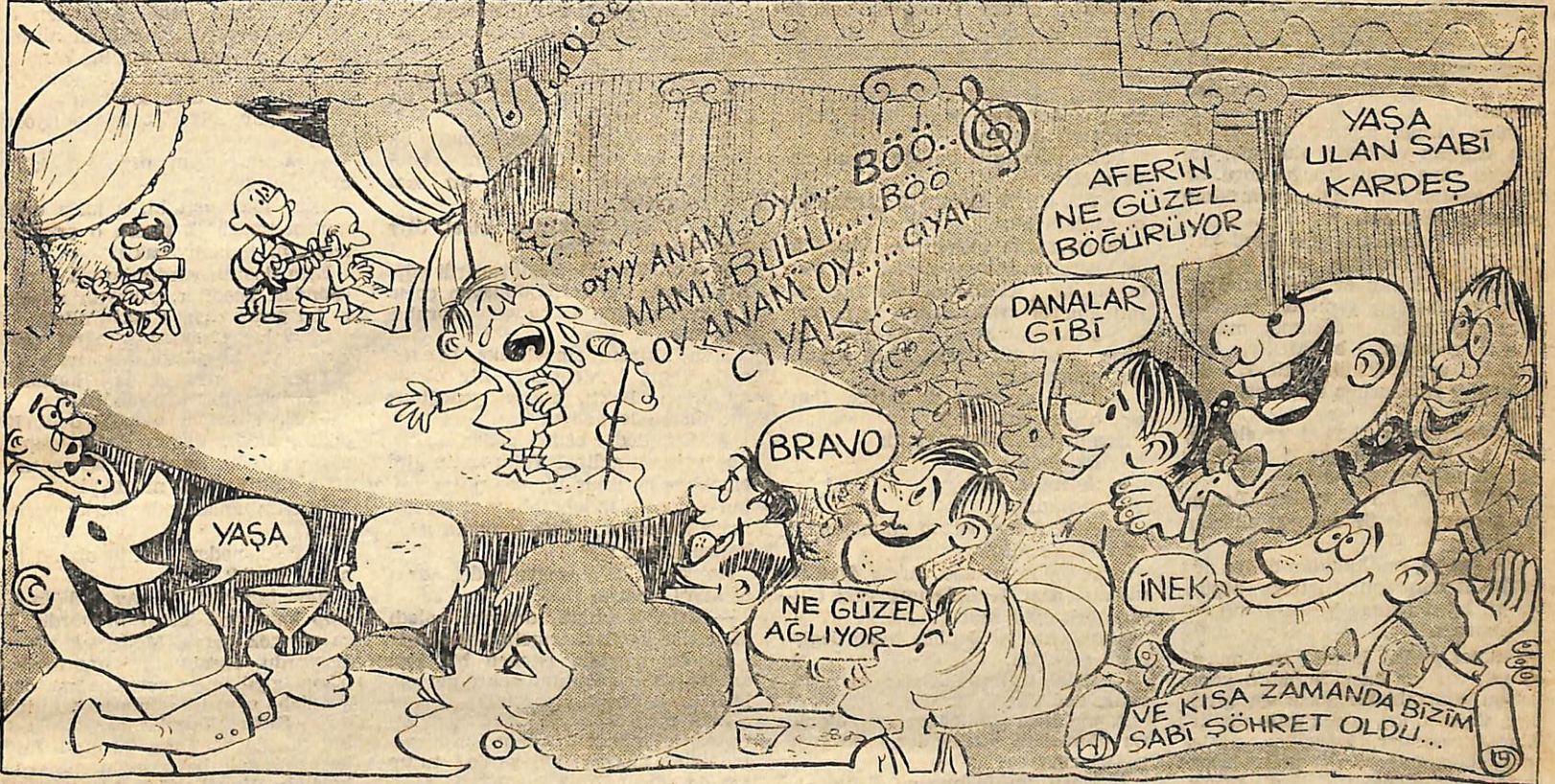
ALİ SEN MİSİN?

BANA ACELE TARAFINDAN
BOL AĞLAMAKLI BİR ARANJ-
MAN..

ŞİMDİ İŞİM
ÇOK, YARINA
ZHAZIR OLUR.

VE BİZİM SADI EMİN ELLERDE
ÇALIŞTI ÇALIŞTI VE SAHNEYE
ÇIKMA GÜNÜ GELDİ ÇATTI...

SAYIN SEYİRCİLER ŞİMDİ
HUZURLARINIZDA, AĞLAYAN
BÜLBÜL SİLVANLI **SABİ**

BANA BAK BENDEN BAŞKASINA
PLÂK YAPMIYACAKSIN SANA
1.000.000TL.

ÇOK DEĞERLİ VE DE
KIYMETLİ SEKSİ GENÇ YIL-
DIZIMIZLA GAYETLE ACIKLI BİR
FİLM DE OYNAR MİSİNİZ?
ROL FELÂN İSTEMİYORUZ.
SADECE İKİ SAAT AĞLA,
MİLLETİ DE AĞLAT
BU KADAR YETER.

ROL'Ü BEN
YAPARIM ŞE-
KERİM...

BEN İKİ MİLYON VERİRİM
YETERKİ SEN BOL BOL
AĞLA, BİR LONGPLAY
DOLDURALIM.

SONLU
HAFTAYA

Vedat SAYGEL

ELLİ yıl sürecek yaşamının ilk «Of»unu, altıncı yaşına bastığı gün çekmişti.

O güne dek belki daha önce de dertlendiği, sevindiği olmuştu; ağladığı, güldüğü olmuştu ama, içinden geldiğince, bilinçsizce yapmıştı bunları.

Fakat altıncı yaşına bastığı ilk gün kapının eşliğinde oturmuş, anesinin eline tutuşturduğu kuru ekmeği gevelerken, «Of» çekmesinin nedenini biliyordu.

Daha iki gün önce yaş günü kutlanan komşu çocuğu geldi gözlerinin önüne. Bütün ev halkı seferber olmuştu. Pastalar yapılmış, masalar kurulmuş, mumlar dikilmiş, mahalle halkı eşiktekiyle beşiktekiyle Serdar'ların evine dökülmüştü. Bir anda hediye yağmuruna tutulmuştu çocuk!

Elindeki kuru ekmeği gevelerken bile iki gün önce yediği pastanın tadı damağındaydı hâlâ.

— Off! diye bir iç geçirdi. Benim yaş günlerim de Serdar'ınki gibi bir yapılsa.

Yok mu ya, mutluluktan deliye dönerdi! Ondan sonra isterse bütün bir yıl kuru ekmeğe yesin, umurunda olmazdı.

Yedinci yaşına bastığı gün anası, babası; bir yıl önce Serdar'a yapılandan eksiksiz bir hazırlığa giriştiler. Giymediler, çocuklarını giydirdiler. Yemediler, içmediler, pastasıyla, limonatasıyla bir masa hazırlayıp mahalle halkını davet ettiler. Küçük bir dağ andıran hediye oyuncaklarının arasında, pastanın üstündeki mumları üflerken gene mutlu değildi oğlan:

— Ooof, of! diyordu kendi kendi-

ne. Tankım olmuş, kurşun askerlerim olmuş neye yarar? Kolalı bembeyaz yakalı okul önlüğümlü olmadıktan sonra...

«Mutluluk» dendi mi, arkadaşı Volkan geliyordu gözünün önüne. Henüz okula kaydı yapılmadan, okul giysileri hazırlanmıştı bile!

Biricik yavrularının arkadaşlarından eksikli yaşamasına hangi ana babanın yüreği elverir? Okulların açılmasına dünyanın zamanı olduğu halde, en güzelinden bir önlük alıp geçirdiler sırtına. Çocuğun yüzünde görecikleri mutlu bir gülmüçük, çektikleri onca sıkıntıyı unutmalarına yeterdi doğrusu. Fakat umdukları aydınlığı göremediler yüzünde. Dertliydi oğlan. Hem şöyle böyle değil, yürekten dertliydi!

Volkan'ınki gibi önlüğü olmuş neye yarar?

— Ah, bir de Bülent'in çantası gibi çantam olsa...

İkinci sınıfa başlarken, Bülent'in çantasından daha gösterişli bir çanta aldılar çocuklarına. Eh asık suratı gülerdi artık. Paketi açıp, çantayı çıkardılar ki, a! O da nesi? Oğlanın suratı bir karış! Hani dokunsan ağlayacak!

— Ulan! diye çıkıştı babası. Çantayı beğenmedin mi?

Somurtkan, cevap verdi:

— Beğendim.

— Sevindin mi?

— Sevindim.

— Peki, neden yüzün gülmüyor?

Cevap vermedi.

— Çocuğun üstüne varma diye fısıldadı anası. Kitaplarının eski olusuna üzülüyor zaar.

Kitaplarını yenilediler, yüzü değişmedi çocuğun.

— Belki üzüntü kaynağı pabuçlarıdır, dediler.

Pabuçlarını yenilediler, pantolonunu gömleğini yenilediler, sevgiyle bağrılarına basıp:

— Nasıl, mutlu musun? dediler.

Bön bön suratlarına baktı oğlan.

«Mutlu musun?»

Mutluluğu hiç tatmamıştı ki, mutlu olup olmadığını bilsin. Küçücük kafasıyla «Mutluluğun» eksiksizlik

olması gerektiğini düşünüyordu. Oysa onun daha dünyalar kadar eksigi vardı.

— Mutluluk ha?

Onu bilse bilse şoförün oğlu Hamdi bilirdi. Kolunda bir saat vardı ki Hamdi'nin, güneşte ayna gibi parlayıp insanın gözünü alıyordu! Kol saati olmayan bir kimse, mutlu olabilir miydi?

İlkokul diplomasını aldığı gün özlediği saati koluna takıp sordu babası:

— Nasıl, şimdi mutlu musun?

Şaşkın bakışlarını babasının yüzüne dikti.

E, pes vallahi! Şu adamda hiç aklı yoktu doğrusu! Hani bunu bir başkası sorsaydı:

— Ulan moruk, derdi, mutluluk demek, kol saati demek mi sence? Bütün eksigim bitti de, bir saat mi kalmıştı?

— Ah bir bisikletim olsa! diye geçiriyordu içinden.

Mutluluktan mum gibi erirdi şüphesiz! Fakat bisikleti olmayan çocuğa mutlu olup olmadığı sorulur muydu?

Lise bitirme sınavlarına hazırlanırken hiç beklemediği bir olayla karşılaşmıştı. Baktı, babası yedeğinde bir bisikletle geliyor.

— Eh, dedi, bizim peder Bakırköy yolcusu galiba! Yahu senin gibi emekliye ayrılmış bir adam, bu yaşta snora bisiklete binmeyi öğrenmeye kalkışsa çoluk çocuğun mas-karası olmaz mı?

Az sonra adamcağız yedeğindeki bisikleti uzatıp:

— İşte özlediğin, deyince anladı ki, peder keçileri temelli kaçırmış!

İlkokul çağında istenen bir şey, aradan yıllar geçtikten sonra gerçekleştirebilirse önemi kalır mı?

Asık bir yüzle çekti aldı bisikleti babasının elinden. Adam küfür yemediğine şükredeceği yerde tutup bir de sormaz mı?

— Nasıl, mutlu musun şu an?

— Değilim, hiçbir zaman da mutlu olamadım! diye bağırmanın için güç tuttu kendini. Sadece dışlarını gıcırdatmakla yetindi.

Nasıl mutlu olsundu gerip? İnsanın mutlu olabilmesi için, baba ekmeği yemekten kurtulması gerekirdi önce. Örneğin, kaptanın oğlu Sururi... Dilediği gibi kazanıp, dilediği gibi yaşıyordu. Üstelik, yaş değil, gün farkı bile yoktu aralarında.

— Ah, şu liseyi bitirmeliyim ki...

O mutluluğu tatsın, anası babası çocuklarında görmek istedikleri mutlu yüzlü dünya gözüyle görsün!

Okulu bitirdi, bir işe girdi, başla-dı dilediği gibi kazanıp, dilediği gibi harcamaya. Ama, yüzünden düşen bin parçayı gene! Gönlünü öyle bir dilbere kaptırmıştı ki, «Ah» dedikçe alev çıkıyordu ağzından!

— Nasılsın? diye sorarlara...

— İyiyim, diye cevap veriyordu da...

— Mutlu musun? diyenlere, küfre-deceği geliyordu.

İyice inanmıştı ki, o kıza evlenmeden mutluluk denen o erişilmez duyguyu tadamayacaktı!

Eşin dostun yardımlarıyla kıızı ailesinden istediler, yıldırım nikâhıyla iki genci bağış ediverdiler!

Ulan hiç olmazsa fotoğraf çektirirken yüzün gülsün mübarek!

Yok, astı suratını, çatı kaşlarını!

Artık iyice ihtiyarlayan babası:

— Bu surat ne oğlum? dedi. Kız dedin, aldık; düğün dedin, yaptık; ayrı ev dedin kiraladık. Sevinsene...

Hâlâ mutlu değil misin yanı?

«Hayır» anlamında kaşlarını kaldırdı.

— Peki, neden? Mutlu olman için neyin eksik?

Neyi tamamdı ki? Ay dediğin göz açıp kapayana kadar bitiyordu. Kıra vermek gerek. Moda sık sık değişiyordu. İnsanın karısını modaya uygun giydirmesi gerek. Maaş dediğin daha ayın ilk günlerinde bitiyor.

du. Gideri karşılayacak bir gelir bulmak gerek. Hani durumu, fabrikatör Cemal beyin oğlu gibi olsa, kolaydı. Bir eli yağda, bir eli balda, mutluluktan dörtköşe olurdu!

— Yeni gelir kaynakları ara, dediler.

Arıyordu zaten. Bulduğu gün, mutluluğu bulacaktı.

Çok geçmeden kayınpederini kaybetti, önemli bir miras elde etti. Dilediği gibi bir ev alıp kira derdinden kurtuldu. Kurtuldu ama, gülmemeye fırsat bulamadı garip. Eşyasız evi ne yapsındı?

— Bir ayağım çukurda zaten, dedi babası. Neyin eksikse söyle alayım, dünya gözüyle mutlu bir gününü göreyim.

İki günde tamamlandı eksikleri ama, gülmek, insanın içinden gelmeli. Candan atılan bir kahkahaydı mutluluk.

— Peki, derdin ne gene?

— Çocuksuz evi ne yapayım?

Bir çocuğu olsa da ayak altında çıtı pıtı konuşarak dolassa, mutluluğu tatmakla kalmayıp, dolacaktı üstelik.

Nur topu gibi bir oğlu oldu:

— Kızım olmalı ki, dedi.

Kızı oldu:

— Kendi başıma bir iş kurmalayım ki, dedi.

İşi oldu:

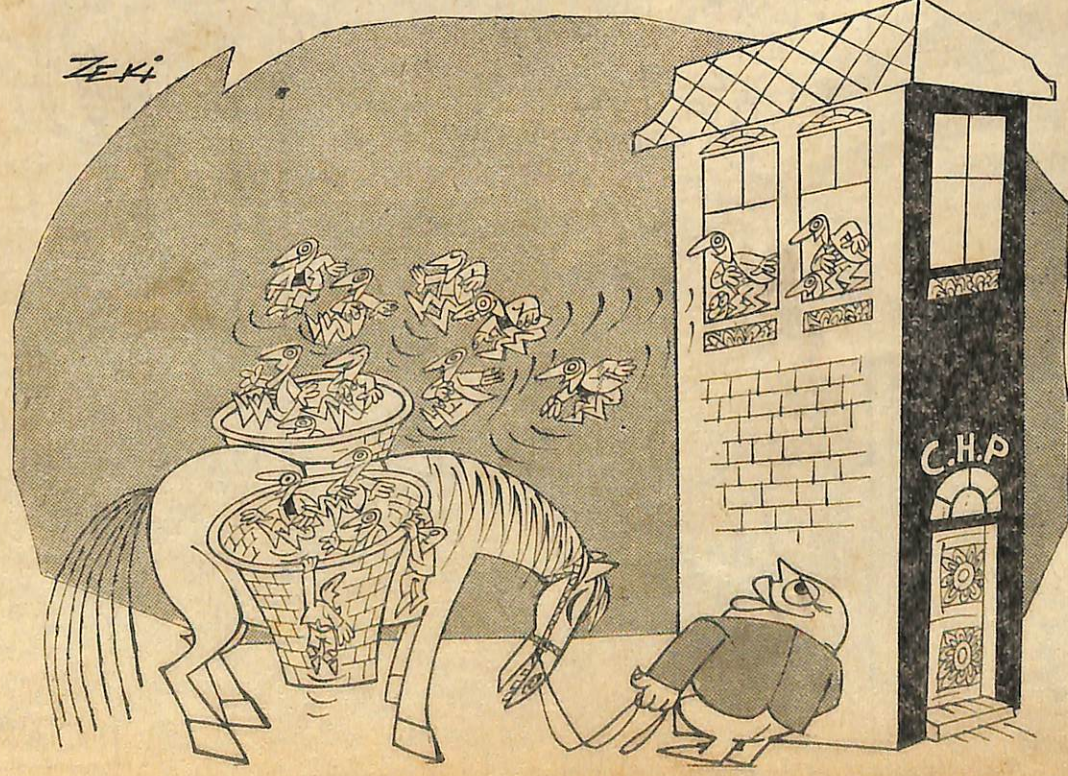
— Çok kâr getirmenin yolunu bulmalayım ki, dedi.

Kazancı artıkça yüzü asıldı, serveti çoğaldıkça kaşları çatıldı, elli yaşında sıkıntıdan, üzüntüden hasta yatağına düştü!

Giderayak topladı soyunu sülalesini başına, dedi:

— Mutluluğa hasret yaşayıp, hasret gitti yazarsınız mezar taşına!

Vedat SAYGEL

İNSANOĞLU

Duramaz insanoğlu rahat
Arar..
Sorar..
Gider..
Bir Ay'ımız vardı
Bize mehtabını veren
Düşündüren, iç çektiren
Başlıkları giydi bizimkiler
Uzay gemilerine bindiler
Bir AY kalmıştı bakiye
Onu da ellediler.

İSMET ÇELİK

SÖYLE KULUM

Birinci filmi seyretmiştik. İkinci filmin başlamasını bekliyorduk. Filminden etkilenen ya-
nımdaki gençler habire boğuşu-
yorlardı. Bir ara içlerinden bi-
risi:

— Ya Allah! diye bağırdı.

Balkondan kalın bir ses yük-
seldi:

— Söyle yâ kulum!...

Atilla KANBİR

Işıklar Cd. Derehan, kat 2, No 13
Anafartalar/ANKARA

(Zulfukar ÖRÜN)

— Böyle uçarı kız görmedim
birader!..

REPETE

Fransa'ya çalışmaya giden va-
tandaşlarımızdan biri, iyice aci-
kınca bir lokantaya dalar. Gelen
garsona, lisan bilmediği için
yemek listesindeki bir yazıyı
göstererek siparişini verir. Gar-
son çorba getirip bizimkinin ö-
nüne koyar. Çok iştahlı olan bi-
zimki yan masadaki adamın ta-
vuk yediğini görür. Bu adam iyi
yemek ismarlamasını biliyor, o
ne ismarlarsa ben de onu söyle-
yeyim, diye düşünür.

Garsonu çağırarak Fransız, tavuk
artıklarını göstererek «Repete»
der. Sıra bizimkine gelince, o da
repete der iştahla tavuk bekle-
yen bizimkine yine çorba, diğ-
erine yine tavuk gelmiştir.

Aksaray geçit köprüsü açıldıktan sonra:

(Sinan GÜNGÖR)

Yazısız

SİZİN İÇİN

(Nuri BİLGİN)

ŞARKILAR VE YANKILARI

«Bir ateşim yanarım. Külüm yok dumanım yok.»
(Havagazısın)
«Bu son şarkımda sen varsın. İlk şarkımda da sen vardın.»
(Orta şarkında kim vardı?)
«Unuttun mu aşkıma ettiğimiz yemini?»
(O anda ayağımın birini havaya kaldırmıştım.)
«Ellerim böyle boş, boş mu kalacaktı?»
(Ellerindeki fincanı düşürmeseydin!)

«Bu ne acı, bu ne keder!»
(Beğenmiyorsan geri ver.)
«En güzel günlerini demek bensiz yaşadın.»
(Yaylan, geç kaldın.)
«Ne demiştin, niçin caydın sözünden?»
(Daha güzelini buldum.)
«Ne yeşilli ne siyah!»
(Beyaz ister misiniz?)
«Hangi bağın bağbanısan, gülüsen?»
(Söylemiyeceğam.)
A. ŞAHİN GARİP
Emirli Köyü Öğretmeni — Ödemiş/İZMİR

ZAHMET ETMEYİN!

Çakaloğlu Mustafa, şehrimizin sevilen, görmüş geçirmiş, ak-
şamcı bir kişisidir.

Bir gün iyice sarhoş olduğunu gören arkadaşlar, kendisine
bazı şeyler yedirip ayıltmak isterler. Çakaloğlu:

— Zahmet etmeyin, ben kafayı bu hale getirinceye kadar ne
kadar masraf ettim bilir misiniz? der.

İhsan EMİROĞLU

Bahçelievler, Melikgazi Sokak No. 21 — ÇORUM

Kafası atan bizim vatandaş,
garsonun yakasına yapışır: «Ulan
Avrupa gibi yerde adam mı kan-
dırıyorsun? Onun repete'sine ta-
vuk bizim repete'ye çorba mı?!»
der.

NOT: «Repete» Fransızcada bir
daha mânasına gelir.

Ekrem TERZİOĞLU

Tahsin Soylu Cad. No: 229

Anamur/İÇEL

ARMAĞAN

Ruhumu çevrene serdim
İsmim bir taç kendin kağan
Bahçemden çiçekler derdim
O taç'a benden armağan.

MİTHAT YILMAZ

SULAMIŞ

Bakkal baba müşteri ile dert-
leşiyordu. İlkokul birinci sınıfa
giden kızı Necla da yanlarınday-
dı.

Bakkal baba müşteriye:
— Sorma arkadaş, işler ber-
bat. Ne gelen var, ne giden. Bu
gidişle iflâs edeceğiz. Kasa da su-
yunu çekti, dedi.

Bu son sözü duyan Necla'nın
bardağı kapmasıyla çesmeden
doldurup kasaya dökmesi bir ol-
du. Ardından da babasını teselli
etti:

— Sen tüzülme baba, ben kasa-
yı suladım.

Celil PİSTİL

Kaplangül Muhasebe Bürosu, Es-
ki Sebzeciler içi No: 8/A, kat: 2

ANTALYA

İSİMSİZ...

Gözlerim kapalı uyuyorum,
Gözlerim açık uyanıyorum,
Uyandıkça zam
Uyudukça zam
Kıyıyorum, açıyorum
Kıyıyor, açıyor
Kap, aç
Kaç.

ŞENGÜL ARISOY

Yeniyol mahallesi No: 6/A
Bor/NİĞDE

NE OLUNUR?

Pedagoji dersi yapıyoruz... Si-
nif bir hayli kalabalık. Hoca,
anlattığı konuya örnek verebil-
mek için bize şöyle bir soru yö-
neltti:

— Arkadaşlar, örneğin siz me-
zun olunca ne olacaksınız?

— Öğretmen, efendim...

— Memnun olacağız, efendim..

— Evlenip, baba olacağız, ho-
cam!...

Diye her kafadan sesler çıktı.

Gürbüz GÜVEN

Atatürk Üni. Ed. Fak. Fr.
dili ve Ed. ERZURUM

(Haldun ULUSOY)
Yazısız

ARMUT

Arkadaşlarla birlikte bir lokan-
tada bulunuyorduk.

Yemeğin sonuna doğru tam
meyve yerken masamıza bir ar-
kadaşımız geldi. Sohbeta o da iş-
tirak etti. Bir ara dedi ki:

— Armutlarınız hiç de iyi de-
ğilmi.

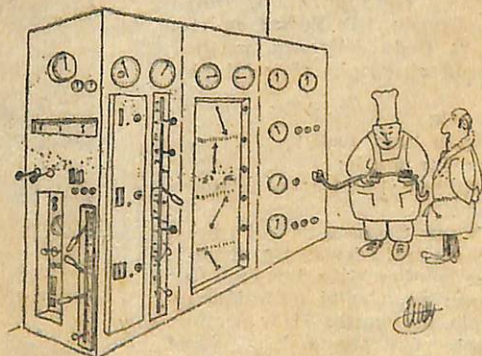
Arkadaşlardan birisi şöyle ce-
vap verdi:

— Senin geleceğini bilmiyor-
duk.

Eriş ASİL

Tandoğan Meydanı, Kültür
Sok. 5/B ANKARA

— Elektronik beyin, günlük hayatımıza
giriyor. —

— Biber dolma, pilav, pilaki, salata...

«Anaaam anaaam, ne de iri galçaları var bunnaruun.»

Yanındaki şayet babası değil de, kendi yaşındaki bir arkadaş olsaydı, bol bol konuşurdu bu lafları amma, insan babasıyla böyle şeyler konuşamazdı ki. Onun için durmadan içini çekiyor, ofluyor, pofluyor. du kadınları gördükçe.

İnşaata vardıklarında beş altı a-mele temele girmişler, kazıyorlardı. Başlarında da iyi giyinmiş biri var. di. Paltosunun yakalarını kaldırmış, ağzına sigarasını takmış, kazmalara, küreklere bakıyordu... Yaklaştı Halo dayı:

— Selâmünaleyküm, dedi.

Ameleler Halo dayının selâmını sesli olarak aldılar amma, iyi giyinmiş adamın dudakları ancak belli belirsiz kıpırdadı. Sonra, inşaatin biraz ilerisinde duran otomobiline atladığı gibi gitti.

İlerde, sarı bıyıklının biri, kazmanın birine sap takıyordu:

— Hayrola baba? dedi.

— Heç oğul, dedi Halo dayı, biz amalelik işi arıyoruz da...

— İş mi?

Sarıbıyık, elindeki kazmayı fırlat-tı attı:

— İşse buyursun...

Halo dayı, yerden kazmayı aldı, şaşırmıştı, sınıksı tuttu kazmayı, tuu dedi ellerine... Böyle çabuk iş bulmak, gözlerinin içi gülerken baktı oğluna. Sanki nah define, şu toprağın altındaydı, elindeki kazmayla iki tane vurursa ortaya çıkacakmış gibi heyecanlandı:

— Allah, dedi, Allah!...

Kazmayı, olanca kuvvetiyle salladı toprağa...

Sarıbıyık bağırdı:

— Sen değil sen, ver kazmayı o yanındaki delikanlıya...

Birdenbire, kupkuru, kaskatı mermer oldu sanki o yumuşak toprak... Çatırdadı katılığından, bölündü, par. çalandı, derin derin kuyular oldu, hazine uçuğu gitti bu kuyuların en altına... Kazma havada kaldı...

— Duymadın mı baba, ver o kazmayı yanındaki delikanlıya!...

Bir oğlunun gözüne baktı Halo dayı, bir sarıbıyığın... Sonra, çalışan amelelerin... Ameleler de durmuşlar Halo dayıya bakıyorlardı.

Duymadı sanki Halo dayı, yukarıya kaldırdığı kazmayı, bir daha, bir daha vurdu yere... Sanki bir an önce dünyanın dibini bulmak istiyormuş gibi üstüste yapıştırdı kazmaları toprağa... Dişleri sıkılmıştı, kulakları zonkluyordu, tüm kasları kazmaya yükleniyordu... Vuruyordu Halo dayı, nefes almadan, dinlenmeden... Burnunun ucundan terler damlıyordu yeni kazılmış mis ko-kan toprağa... Sanki suluyordu toprağı yumuşasın diye... Sonra, indiriyordu yine kazmayı, indiriyordu... Sarıbıyık gülerken yanına yaklaştı Halo dayının:

— Dur baba, dur, dedi, şimdi kolunu, köprü kemiğini çıkaracağım...

Durmuyordu Halo dayı, onlar dur dedikçe, sanki gazına basılmış bir makina gibi, daha çok inip kalkıyordu kolu... Her kalkış inişinde kocaman kocaman çukurlar açıyordu toprakta... Gözünün önüne Dingil Zako geliyordu, Dik Yussuf geliyordu, Şişgo Bedo geliyordu, vuruyor vuruyordu gözlerinin gözlerinin üstüne.

Sarıbıyık:

— Amma haaa, dedi.

Başka bir amele:

— Bak sen yahu dayıya buldozer gibi...

— Ulan ne gazma sallayış bu beee!

Sarıbıyık tuttu kazmanın ucunu... Göz göze geldiler Halo dayıyla... Gür kaşlarının çevrelediği gözlerinde umut ışığı parlıyordu Halo dayının, varolmak veya olmamak... Şayet Halo dayı vardıysa, kazma da vardı, kürek de vardı, şayet yoktuysa, hiçbir şey yoktu artık...

Sarıbıyık:

16

HALO DAYI

MUZAFFER İZGÜ

— Tamam baba tamam, dedi kazma sende kalsın... Bu kim yanındaki?

Halo dayı, sıkı sıkı sarıldı kazmasının ucuna:

— Oğul, dedi soluk soluğa, benim oğul, İdris...

— Tamam tamam, ikiniz de çalışın...

İdris'e seslendi:

— Hadi git, sen de şu köşedeki kazmalardan al gel bi tane...

Öteki ameleler:

— Dayı, dediler, hoşgeldin.

— Hosbulduk oğul...

— Memleket nere? diye sordu biri.

— Mescitli, kövdenik biz...

Başka biri sordu:

— İyi amma dayı sen niye geldin bu yaşınla bu başınla İstanbul'a?

Cevap vermedi Halo dayı...

Başka bir amele:

— Toprak yok mu melmekatta? diye sordu.

— Var oğul, var amma, üç dö-lüm... Yarısı gıraç, yarısı da daş...

Bağırdı Sarıbıyık:

— Hadi gırgırı bırakın, sallayın kazmaları...

Halo dayıyla oğlu yanyana girişti-ler. Toprağın kokusu, Halo dayıya kendi tarlasını hatırlatmıştı birden. Amma böyle değildi ki tarlası, taş-tı, çapardı, bir eksen zor zor üç dört ahırdın...

Sarıbıyığın gözü Halo dayının ü-zerindeydi:

«İlk gösteriş» diyordu içinden. «Şimdi biraz sonra kehleyip bir yana düşer.»

Amma hiç de öyle değildi. Halo dayı'nın kolları gittikçe açılıyordu. Kazmaları daha sık vuruyordu ye-re. Öteki ameleler Halo dayıya bak-ıp, kıs kıs güliyorlardı.

«Bakalım ihtiyar ne zaman pes diyecek?» diyorlardı.

Aldanıyorlardı. Halo dayı, sanki altmış üç yıldır kuvvetini, buraya bu bilmem kimlerin oturacağı apartma-nın temelini saklamış gibiydi. Kaz-mayı her vurduğunda, en çok onun kazma sesi çıkıyor, oğlununki bile, sanki kuma saplanıyormuş gibi fıs diyordu. Gözlerini hiç kaldırmıyor-du topraktan. Vurdukça gümlüyor-du kazma...

«Ölmüş ha Halo, geder galırmış oralarda ha Halo... Kirman yarışı, hikmeti Hüda, şak diye bir gecenin

içinde ortadan ikiye bölünmüş inanırlarmış da, Halo'nun arkasına iki öküz dakıp geldiğine inanmazlar. mış...

Daha hıncılı vuruyordu kazmayı...

Ellerini arada bir tükürüklüyor, hıh diyor, hıh diyor, yapıstırıyordu...

— Yaa dayı, dedi başka amelenin biri, bu yaştan sona gaderde İsan-bıl'larda çalışmak da varmış...

Halo dayı, kazmasının ucundaki ke-seğe hızla vurduktan sonra:

— Sıç oğul gaderde sıç, dedi. Arı-nın da gaderi ölese, el âleme bal yapıp yidirmek...

Başka biri:

— Ohoo, dayıda filozofluk da var ha, dedi.

Halo dayı, burnunun ucundan a-kan teri, topraklı eliyle sildikten sonra:

— Yokluk insanı her bok yapar, dedi...

Tekrar Sarıbıyığın sesi duyuldu:

— Heey gırgırcılar, size yevmiye veriyoruz, götürü değil, sallayın ba-kalım kazmaları, dedi...

Hiç konuşmadı Halo dayı ondan sonra. İdris ise, zaten konuşmazdı.

Hele eline kazmayı aldıktan sonra, eli kazmada, gözü toprakta, kafası başka yerdeydi:

«Gazmanın ucuna dakılmalı ki bir çölmek altın, gedip o giznan yimeli, sona memesinin arasına binnikler yapıstırmalı.»

Öğle paydosunda kazmayı en son bırakan Halo dayı oldu. Ameleler, birer ikişer, yan taraftaki toprağı kazılmamış yüksek yere geçtiler. Yalnız İdris, gitti, karşı apartma-nın gölgesine oturdu. Hava soğuk-tu amma, nedense İdris'in içi alev alev yanıyordu. Halo dayı, oğlunu diğer amelelerin olduğu yere çağır-dı:

— Gel oğul gel güneşe, terin soğ-u-du mu yandın belle... dedi.

Ameleler nedense zeytin ekmeği çok severler. Öğle paydoslarında tek yedikleri hemen hemen odur. Kışın zeytin ekmek yazın domates ekmek. Onun için, öğle paydosu olur olmaz, birer ikişer en yakın bakkalın yo-lunu tutarlar. Bir ekmeğin yanına, sekiz on zeytin tanesi alırlar, eli gram, en fazla yüz gram. Her zey-tini iki lokmada, hele hele zeytin çekirdeğinin dille bir güzel sıyrılıp, üzerinde hiç zeytin bırakılmamasın. da, kazma sallayırları kadar usta.

dırlar. Zeytin ekmek yenildikten sonra, ardından tas tas su içilir. Böylelikle midedeki ekmeğin şışer şışer, tam midenin büyüklüğünü alır. Ondan sonra, elini midesine vuran amele:

— Oh, çok şükür Allah'a, karnı-mız bugün de doydu, der.

Halo dayı da kalktı amelelerin yanı sıra, bakkal dükkânına vardı, iki ekmeğin aldığını çıkındaki son pa-ralarla, yanına da yüz gram zeytin aldı. Sağolsun, amelelerden biri de tedarikli gelmiş, yanına toz biber getirmişti. Ondan da döktüler kara kara zeytin danelerinin üzerine, ba-ba oğul giriştiler. İki ekmeğin tüklen-diğinde, kâğıdın içinde iki zeytin ta-nesi kalmıştı, Halo dayı onu tekrar kâğıdının içine sararak cebine sok-tu:

— Biz, dedi, esgerlikte bu iki zey-din denesiyen bi günü savuşdu-rurduk!

İnşaatin kulpu kırık testisi duva-rın dibindeydi, yanına da bir tas vardı yamru yumru... İşçiler, sıra-sıyla, ikişer bardak, üçer bardak su-larını da içtikten sonra, yeni kazıl-mış toprağa, döşeye uzanır gibi u-zandılar. Başka zaman olsaydı, hiç konuşmazdı bu insanlar. Sızlayan kollarının, inleyen bellerinin sesle-rini dinleyerek, sırtüstü uzanır, pay-dosun mümkün olduğu kadar tadına varmaya çalışırlardı. Amma, bugün aralarına yeni bir işçi katılmıştı, gerçi sıradan bir işçi olsa neyse neydi amma bu yeni işçi Halo da-yıydı. Upuzun sakallıyla, gür kaş-la-ryla, pırl pırl yanan gözleriyle, o-turduğu zaman bile dimdik duran belye, sanki hayat savaşına mey-dan okuyan bir hali vardı. Boynu-dan kırışıklığının yanına, saçları-nın kırışıklığının yanına, kazma sal-layışındaki istihla, ekmeğin yeyişin-deki usamlık, genç mi, ihtiyar mı dedirtmiyordu birdenbire insana.

Ama gerçek olan bir şey vardı, Ha-lo dayı taslamam altmış üç yaşın-daydı. Belki bu yaşa değin diri kal-mışsa, çalışmamış olmasındandı, boynunu kırışmışsa, Mescitli'nin yok-luğundandı... Velhasıl Halo dayı, güreş meydanına çıkmış bir ihtiyar. di...

Amelenin biri:

— Dayı, dedi, sana bu yaştan sonra çalışmak deyil, oturmak dü-şer, bak aslan gibi oğlun var, o ge-tirecek, sen yiyeceğin...

Bunu söylerken, amele, İdris'in gözüne baktı. Ama İdris bakmıyor-du ona. Sonra diğer işçilere döndü:

— Haksız mıymın gardaşlar? dedi.

— He, dediler ötekiler...

— Oğul, dedi Halo dayı o işçiye, ben gendi gönlümnen geldim İsan-bıl'a. Burada çalışacam ve iki öküz alacağım...

— Öküz mü? dedi başka bir işçi, ne yapacaksın öküzü?

Halo dayı, gülmekle kızmak arası:

— Kesip etini yiyeceğim, bre herif öküz n'apılır ki? dedi.

— Eee tarla yokmuş, dedi başka biri.

— Olmasın. Oğlanın yavuklusu neyse, benim de öküzlerim o...

Amelelerden en genç olanı sırtıtı:

— Dedee dedee dedi, heç yavuk-luynan öküz bir olur mu ki? Sor hele oğlana.

Gülüştüler...

Halo dayı gülmedi, tabakasını çı-karak bir sigara sardı, sonra öte-kilere uzattı tabakasını:

— İçen varsa, sarsın içsin, dedi.

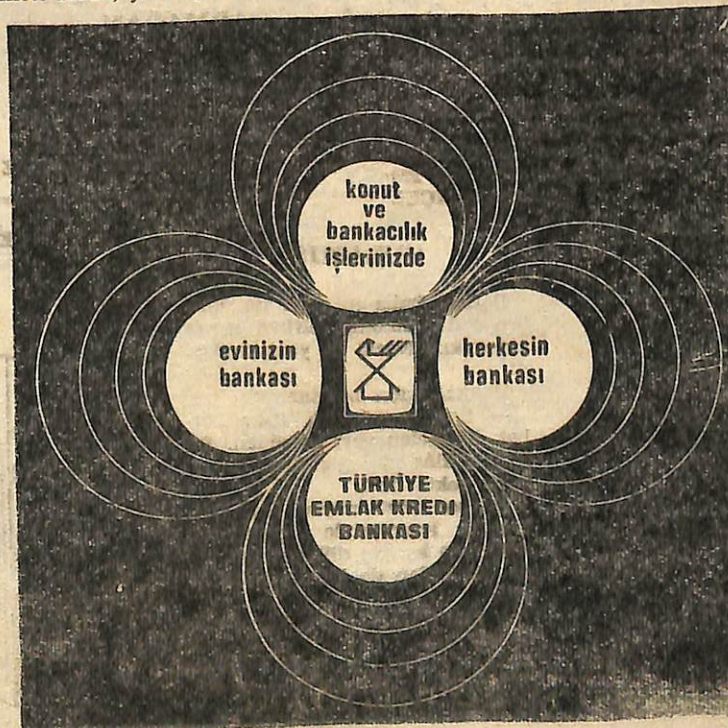
İki amele tabakadan tüttün sarıp içerlerken Sarıbıyık geldi, Halo da-yının yanına oturdu:

— Eee, dayı, dedi, senle yemiye pazarlığı yapmadık ne vereceğiz de bakalım?

Halo dayı umutla baktı Sarıbıy-ığın yüzüne. Sarıbıyık para lafı edi-yordu, hayır, daha doğrusu, boz ö-küzle kara öküzün lafını ediyordu...

— Sen bilin oğul, dedi.

(Devamı var)

ARANIYOR

Bulana:
10.000 Lira

Sevgili okurlarımız, Biliyorsunuz, AKBABA elli yaşında bir delikanlıdır bugün. Bu yaşta başka bir dergi tanıyor musunuz? Elli yıl demek, en azından Türkiye Cumhuriyeti devletinin yaşı demektir. Takdir edersiniz ki, yarım yüzyıllık bir ömür yalnız Türkiye için değil, bütün yeryüzünde ulaşılması güç bir süredir. AKBABA bu yarım yüzyıllık sürekli ve şerefli hayatı sizin sevginize borçludur. Bizim kalemlerimiz, fırçalarımız bu sevgiden güç alıyor, şevk alıyor, cesaret alıyor.

Bu sevgiye layık olmak için hiçbir şeyimizi esirgemiyoruz. Sizlere daima daha iyisini, daha güzelini vermek için yarışıyoruz.

İşte, bu sayımızdan itibaren yediden yetmişe hepinizin seve seve katılacağı yepyeni bir yarışmaya başlıyoruz:

ARANIYOR

«ARANIYOR» yarışmasını her hafta merakla izleyecek, gülecek, düşünecek ve

10.000 Lira

kazanabileceksiniz.

Bu yepyeni yarışmamızın konusu. na gelince: Her hafta Akbaba'nın arka kapağında beş renkli resimli, yazılı, bulmacalı konu ile bir de «ARANIYOR» kuponu yayımlanacaktır.

Bu renkli, resimli, yazılı, bulmacalı konuda daima bir şey (örneğin, katil) veya şeyler (örneğin, suçlular) ARANIYOR olacak ve sizler de bulmaya çalışacaksınız. Cevabınızı bir kâğıda yazacak, isminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra «ARANIYOR» kuponunu keserek bir zarfa koyacak,

AKBABA Dergisi
Yarışma Servisi

Divanyolu — İSTANBUL
adresine yollayacaksınız.

«ARANIYOR» kuponunu kesip göndermeyenler, doğru cevap verseler dahi yarışmaya katılamayacaktır.

Yarışmamız onüç sayı sürecektir ve her hafta değişik konulu bulmaca ile bir de «ARANIYOR» kuponu yayımlanacaktır.

Okurlarımız cevaplarını bir kâğıda yazıp, bir «ARANIYOR» kuponu ile yarışmaya katılacakları gibi daha fazla kuponla da katılabilirler. Fazla «ARANIYOR» kuponu gönderenler fazla kur'a hakkı elde edeceklerdir.

Onüç sayı sürecektir yarışma sonunda doğru cevap veren okurlarımız arasında noter huzurunda kur'a çekilecek, «ARANIYOR» yarışmasının onüçüne de doğru cevap veren

10.000 Lira

kazanacaktır.

Ayrıca 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 doğru cevap veren okurlarımız da çeşitli para ikramiyeleri kazanacaklardır.

Hepinize iyi şanslar, başarılar dileriz.

AKBABA

Haftalık Siyasal Mizah Mecmuası

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Ne arıyormuş?

Bir saattir telefon kabini önünde, içerdeki bayanın çıkmasını bekleyen adam sonunda dayanamayıp:

— Size yardım edebilir miyim? diyerek kabine daldı.

Harıl harıl rehberin sayfalarını inceleyen kadın sevinçle cevap verdi:

— Çok nazıksınız. Hani öylesine bunalmış, öylesine yorulmuştum ki...

— Kimi, ya da nereyi arıyordunuz?

Kadın, ciddiyetle cevap verdi:

— Bir kaç gün sonra doğum yapacak olan arkadaşımın çocuğuna güzel bir isim arıyordum!

Bu kadar da fazla

Adam, sokağa çıkmaya hazırlanan oğluna sordu:

— Boynundaki kravat kimin?

— Senin baba...

— Sırtındaki de galiba benim gömleklerimden biri...

— Evet baba.

— Ya belindeki kemerle, ayagındaki pantolon?

— Onlar da senin.

— Bana giyecek bir şey kalımadı mı yanı?

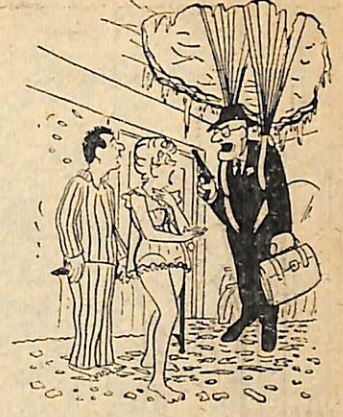
— Şapkanla terliklerin bıraktığın yerde duruyor baba.

Problem

Dertli kadın:

— Ne yapacağımı bilmiyorum kardeş, diyordu arkadaşına. Kız, onsekiz yaşında... Cinsel konularla ilgili bazı şeyleri öğretmenin zamanı çoktan geldi, fakat söze nerden başlayacağımı bilemiyorum. Benim yerimde olsaydın, ne yapardın?

— Ne yapacağım kardeş, diye cevap verdi beriki. Kızını bir arkadaş gibi karşına alırdım, bilmediklerini öğrenmek için onun tecrübelerinden yararlanırdım!

— Seni bir gün suçüstü yakalayacağımı söylemişim ya!..

Yabancı dil

İlk defa Paris'e gelen Alman, bir gazinonun terasına kurularak işaretli çağırıldığı garsona, yanındaki «Almanca - Fransızca el kitabı»nın yardımıyla bir konyak söyledi.

Biraz sonra içkisi geldi, Haas pratik konuşma kitabını açtı, ilgili sayfayı buldu ve söylemesi gereken sözleri aynen kitaptan okudu:

— «İçki getiren görevliye duruma göre mersi mösyo, ya da madam denir.»

— Affedersiniz, bu tarafınız serbest mi?!

Dikkat, dikkat!

Kalkmak üzere olan banliyö trenine son anda binen polis:

— Cüzdanlarınıza sahip olun bayanlar, baylar, diye seslendi. Vagona iki yankesici var!

Ayağa kalkan orta yaşlı bir adam:

— Öyleyse ben bu vagona durmam, diyerek dışarı çıktı.

— Ben de, dedi bir başkası. Birtakım şerefsizlerle yolculuk yapacağıma, vagon değiştiririm daha iyi!

Vagonu terkeden adamların ardından bir süre bakan polis, ikinci anonsu yaptı:

— Şimdi gönül rahatlığıyla yolculuk yapabilirsiniz. Hırsızlar gitti!

Yıldönümü

Sokak ortasında boylu boyunca yatan sarhoşu yerden kaldıran polis:

— Bu kadar çok içmeseniz olmaz mıydı sanki, diye söylendi. Kendinize yazık ediyorsunuz!

— Ne yazığı yahu, diye kelime leri geveledi sarhoş. İçkiye başlایışımın birinci yıldönümünü kutluyorum!

Daha güzeli

Çıtı pıtı iki sekreter, genç patronlarından bahsediyorlardı. Birisi:

— Ne kadar yakışıklı, dedi. Sonra ne kadar da güzel giyiniyor!...

Arkadaşı ekledi:

— Hem de ne kadar çabuk!...

— Hep şu «ses duvarını aşan» pilotların yitizinden oluyor!

Hesap

Nişanlılarla her karşılaşmasında ne zaman evleneceklerini soran adam:

— Kuzum, dedi sonunda, bilirim bileli hâlâ nişanlısınız. Evlenmek için ne bekliyorsunuz?

Erkek cevap verdi:

— Oğlumuzun ilkokulu bitirmesini, kızımızın başlamasını!...

Son istek

Nicoletta ile Rodolfo'nun düğün merasiminin hazırlığı görülmüyordu. Enerjik ve ne yapacağını bilen Rodolfo, müstakbel kaynanasına şu direktifi verdi:

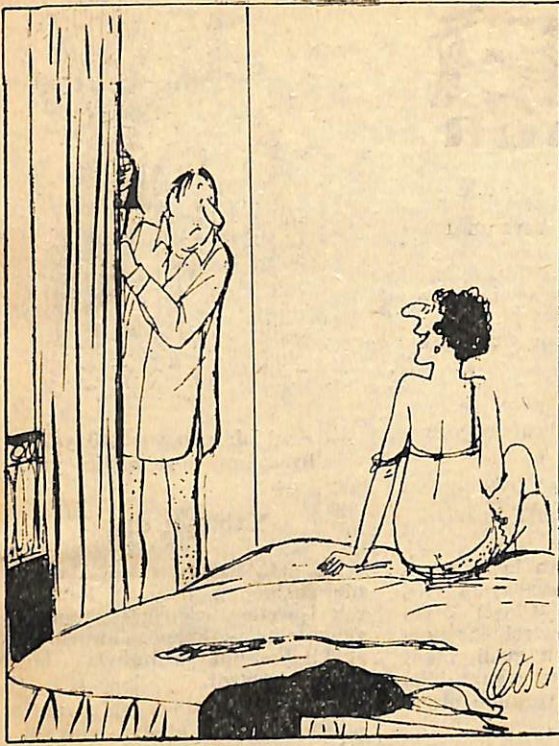
— Davetlilerin otuz kişiyi geçmemesini istiyorum, dini merasimin saat tam onbirde yapılmasını istiyorum. Düğün ziyafetinin en çok saat yedide nihayet bulmasını istiyorum, zira o saatte hareket edeceğim...

Kaynana, bu sırada bitişik odada bulunan kızının yanına giderek:

— Bak kızım, dedi, senin Rodolfo, yalnız «istiyorum, istiyorum» demekten başka bir şey bilmiyor.

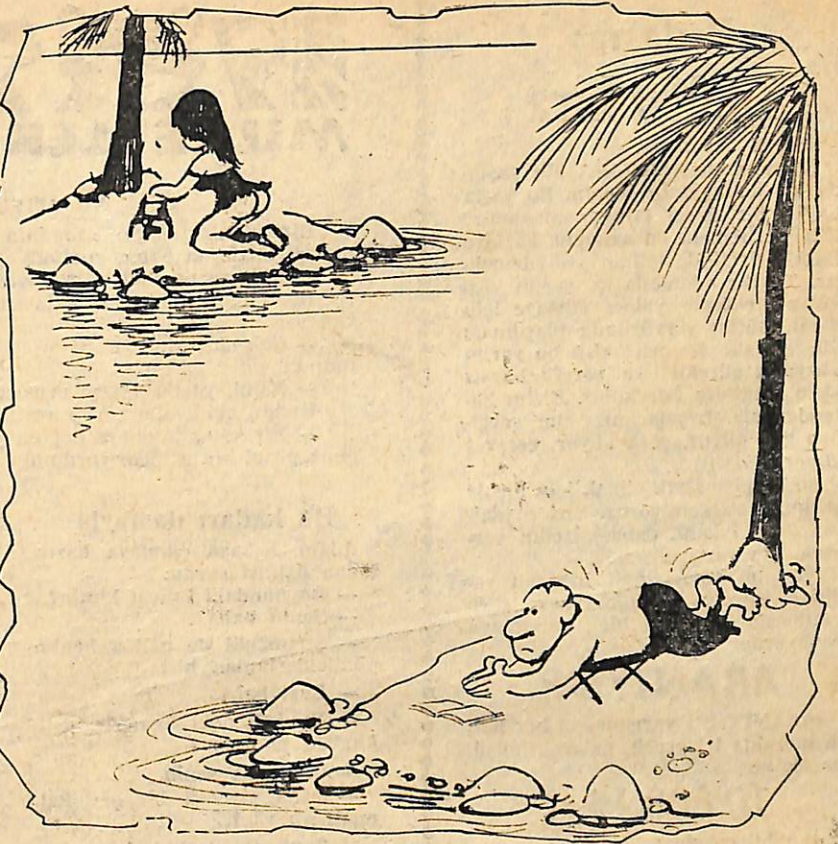
Nicoletta, umursamaz bir tavırla:

— Aldırma anneciğim, dedi, bırak son isteklerini söylesin!

- PERDELERİ KAPATMA. KARŞIDAKİ KOCAKARIYI ÇATLATMAK İSTİYORUM!

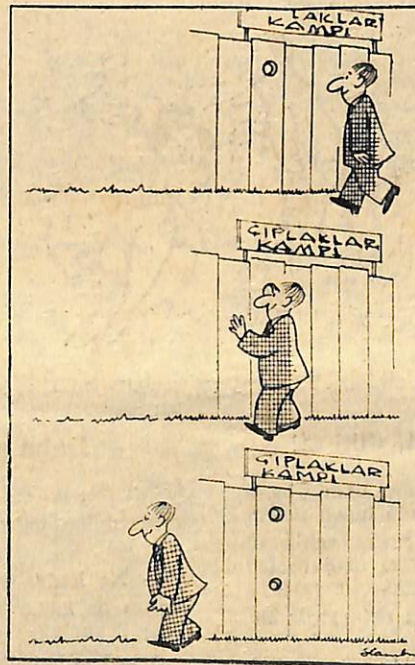
Dünya KARİKATÜRLERİ

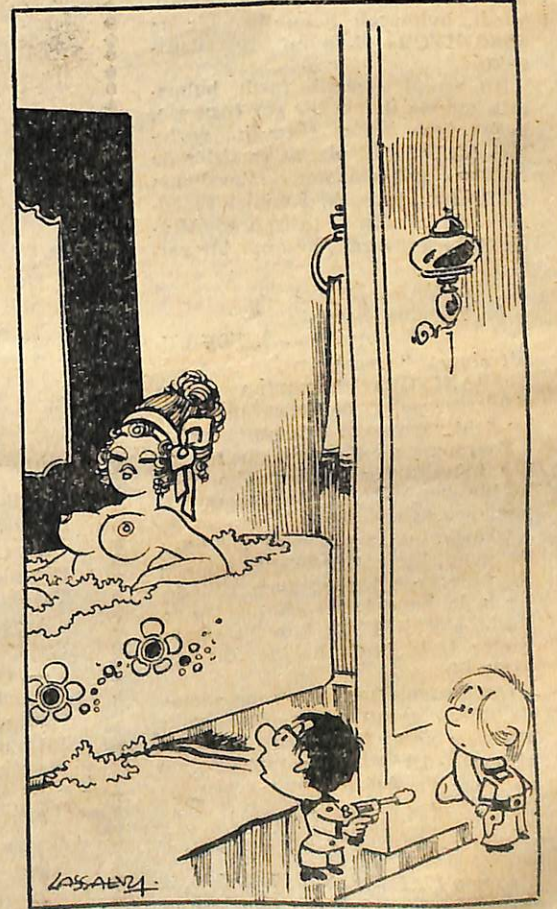
YAZISIZ

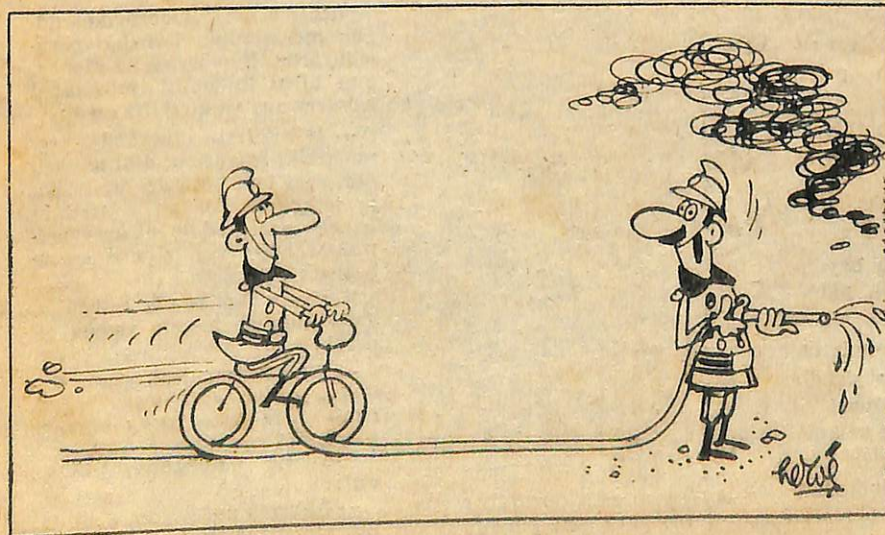
YAZISIZ

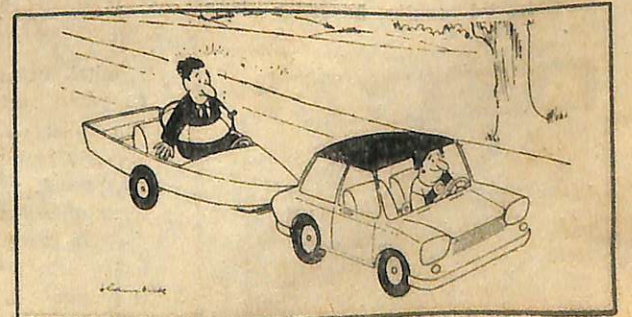
YAZISIZ

- SEN BAKMA...YAKARIM!..

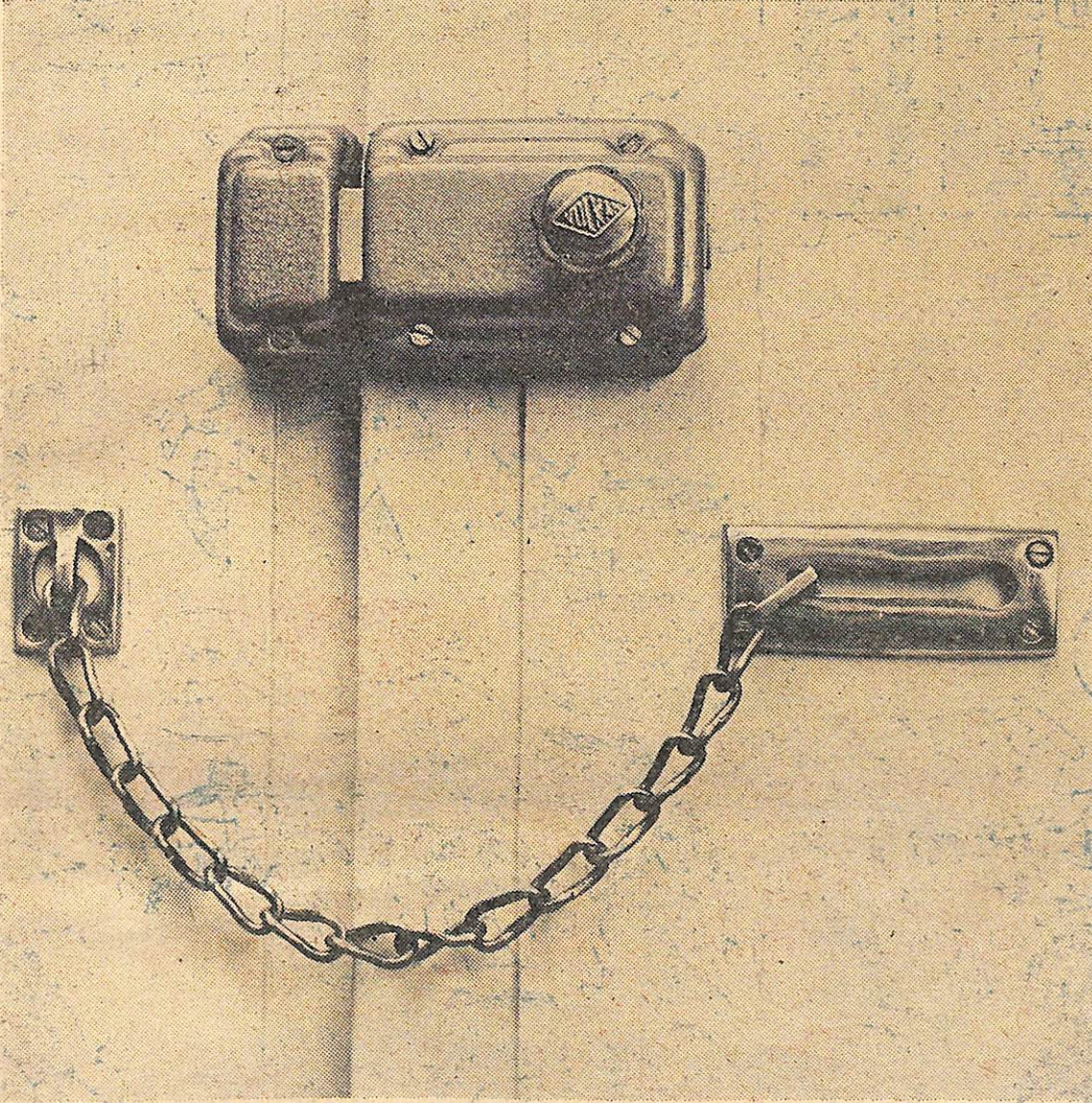

-HELE ŞÜKÜR, GELEBİLDİN!

YAZISIZ

**HER TEDBİR
EMNİYET İÇİN...**

**...PARANIZIN
İSTİKBALİNİZİN
EMNİYETİ İÇİN:**

Türkiye İş Bankası

ARANIYOR

BULANA 10.000 LİRA

KUPON No 1

A K B A B A

Çaktığınız gibi, bunlar para ile tutulmuş kiralık kaatiller... Ancak, ortaya konan elli bini bir kişi alacak... yani (o adamın) kaatili olan. İşte aynı amaçla yola çıkmışlar. Bir an önce kaatil olup elli bini alma çabasındalar...

Öz size açıklamada bulunurken cinâyet işlenmiş bile. Bu arada Kaatile ödeme yapmak için olay yerine gelen adam beklemediği bir durumla karşılaşmış... Kaatil hangisi?

Az sonra polis gelmiş... bu defa hepsi kaatil olmadıklarını söylüyor. Aslında aralarında bir kaatil var... var ama, acaba hangisi? Eveeet... Kaatil araniyor... Bulan kazanıyor!

